2020/22. HÉT

NAK PIACI
ÉS ÁRINFORMÁCIÓK

A NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA PIACFIGYELŐ HÍRSZOLGÁLATA

Növénytermesztés

NEMZETI AGRÁRGAZDASÁGI KAMARA

NAIK Nemzeti Agrárkutatási és Innovációs Központ

AKI Agrárgazdasági Kutatóintézet

KÖSZÖNTŐ

Tisztelt Tagunk!

A Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) legfontosabb feladata, hogy hasznos és értékteremtő szolgáltatásokkal segítse tagjait. Ezek egyike piacfigyelő hírszolgálatunk, a NAK Piaci és Árinformációk.

Heti rendszerességgel frissülő összeállításunk célja, hogy hozzájáruljunk tagjaink magas színvonalú, naprakész informáltságához és ezen keresztül megalapozott üzleti döntéseihez. Kiadványunkban ágazatonként rendszerezve nyújtjuk át Önnek az adott hétre vonatkozó legfrissebb piaci és szakmai információkat – külön a növénytermesztési és az állattenyésztési szektorra.

Felhívom figyelmét, hogy a korábban megjelent összeállítások is folyamatosan elérhetők a NAK honlapján található archívumban.

Őszintén remélem, hogy kiadványunkkal hasznos segítséget tudunk Önnek nyújtani munkájához, vállalkozása sikerességéhez. Visszajelzéseit, javaslatait szívesen fogadjuk a piac@nak.hu e-mail címre.

Üdvözlettel:
Győrffy Balázs

TARTALOMJEGYZÉK

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE 4

BÚZA 5

KUKORICA 11

EGYÉB GABONAFÉLÉK 16

NAPRAFORGÓMAG 18

REPCEMAG 20

SZÓJA 23

BURGONYA 25

GYÜMÖLCS 27

ZÖLDSÉG 30

BOR 32

ERDŐGAZDÁLKODÁS 34

TERMŐFÖLD ÉS VÍZGAZDÁLKODÁS 35

TÁPANYAGELLÁTÁS 36

VETŐMAG 37

NÖVÉNYVÉDELEM 38

AGROTECHNIKA 39

MALOM– ÉS SÜTŐIPAR 40

TAKARMÁNYIPAR 41

CUKORIPAR 42

ITALGYÁRTÁS 43

AGRÁRÁGAZAT ÁLTALÁBAN 44

ÉLELMISZERIPAR ÁLTALÁBAN 47

ÉLELMISZER-KERESKEDELEM 49

RÖVIDÍTÉSEK JEGYZÉKE

NAIK AKI	Agrárgazdasági Kutatóintézet
NAIK AKI PÁIR	Agrárgazdasági Kutatóintézet Piaci Árinformációs Rendszer
BÉT	Budapesti Értéktőzsde
CME/CBOT	Chicago Mercantile Exchange, Chicago Board of Trade (*Chicagói Árutőzsde*)
EU	European Union (*Európai Unió*)
AM	Agrárminisztérium
FN bor	Földrajzi jelzés nélküli bor
FOB	Free on board (*költségmentesen a hajó fedélzetére*)
HNT	Hegyközségek Nemzeti Tanácsa
IGC	International Grains Council (*Nemzetközi Gabonatanács*)
KSH	Központi Statisztikai Hivatal
LIFFE	London International Financial Futures and Options Exchange (*Londoni Nemzetközi Határidős és Opciós Tőzsde*)
Euronext/MATIF	Marché à terme d'Instruments Financiers (*Párizsi Árutőzsde*)
MNB	Magyar Nemzeti Bank
MTI	Magyar Távirati Iroda
OEM bor	Oltalom alatt álló eredetmegjelöléssel ellátott bor
OFJ bor	Oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott bor
USDA	United States Department of Agriculture (*az Amerikai Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériuma*)
WUWM	World Union of Wholesale Markets (*a Világ Nagybani Piacainak Szövetsége*)

BÚZA

TÖBB HELYEN JELENTŐS VESZTESÉGEK ALAKULNAK KI AZ EGYES NÖVÉNYI KULTÚRÁKNÁL

(NAK, május 22.)

A folyamatosan jelenlévő aszály és szárazság jelentős veszteségeket okozhat a szántóföldi növénytermesztők számára. Az ország egyes részein a kisebb-nagyobb mértékű csapadék sem volt elegendő a több hete tartó aszály negatív hatásainak kompenzálására. Az abiotikus tényezők között súlyosbító hatású az erős szél, amely a talajok még intenzívebb száradását okozza. A jelentős csapadékhiány rendkívül szembetűnővé válik egy-egy határszemle során. A búzatáblák a gyengébb vízgazdálkodású területeken foltokban, több esetben jóval térd alatti szárral és gyengén fejlett kalásszal láthatóak. Bizonyos helyeken az erőteljes vízhiány következtében a kalásztengely felső részén fejlődő gabonaszemek töppedtek, hasonlóan a poloskaszúrt léha kalászkezdeményekhez a fehéredést leszámítva. A félig hasban maradt kalászkezdemények felső részében a mikrospóra, pollen fejlődése megáll, így steril pollentömlő alakul ki, amelynek csírázása gátolt, így a felső kalászrész steril marad, míg a kalász alsó részén található részt a légköri aszály nem károsítja, így ott ki tudnak fejlődni a szemek. Egyre több helyről tapasztalható, hogy a szárazság következtében fokozottabb a vetésfehérítők megjelenése a kalászos gabonák levelein, a táplálék mellet a vízszükségletük kielégítése céljából is mértéktelen mód hámozgatják a leveleket a kártevő lárvái, az árpacsigák. Főként a táblaszéleken jelennek meg nagy egyedszámban a hőmérséklet emelkedésével együtt nő a tábla benépesítése a kártévő által. Az imágók ellen a tömeges betelepedés idején kell védekezni, ha a szegélyzónában több mint 8 bogarat találnak 1 négyzetméteren belül. Eredményesen védekezni csak a fiatal lárvák ellen lehet, általában akkor szükséges beavatkozni, ha a felső levelek 20 százalékán megjelennek a lárvák ismert hámozgatási csíkjai, de még tojások is találhatók a területen. Az ellenük hatékony készítmények még rendelkezésre állnak a gazdák számára, általában a kontakt taglózó hatású piretroidok költséghatékony és eredményes védelmet adnak.

AZ EU VISSZAESÉST TAPASZTALHAT A BÚZAEXPORT TERÉN

(agrotrend.hu, május 4.)

A 2019/2020-ban tapasztalt jelentős exporttöbblet után az EU 2020/2021. évi búzaexportja valószínűleg ismét vissza fog esni, mivel egész Európában kisebb termés várható. A 2019/2020. gazdasági évben az EU 27 tagállama és az Egyesült Királyság a becslések szerint összesen 34 millió tonna búzát exportált. Ez 55 százalékkal volt több, mint az előző évben, ugyanakkor a legnagyobb mennyiség a 2015/2016. gazdasági év óta. Ezzel az EU lett a világ legnagyobb búzaexportőre ebben a gazdasági évben. Ezt követte Oroszország 2 millió tonnás különbséggel, majd az Egyesült Államok 7 millió tonnával lemaradva. Az EU búzakivitelét főként a 155 millió tonnás nagy termelés ösztönözte, ami a 2020/2021-es szezonban alacsonyabb lesz. A Nemzetközi Gabonatanács által 2020 áprilisában készített legfrissebb becslés szerint az EU termése több mint 5 százalékkal, vagyis körülbelül 23 millió tonnával elmarad az előző évtől, ezáltal jelentősen csökkennek a közösség exportálási lehetőségei. A 26 millió tonnás jelzett export 23,5 százalékkal, vagyis körülbelül 8 millió tonnával kevesebb lenne, mint az előző szezonban. Ez azt jelenti, hogy a búzaexportőrök nemzetközi rangsorában az EU-27 és az Egyesült Királyság valószínűleg az első helyről a harmadik helyre csúszik Oroszország és az Egyesült Államok mögé, miközben Oroszország valószínűleg jelentősen bővíti exportját.

BÚZA

KOMOLY GONDOKAT OKOZ AZ ASZÁLY ROMÁNIÁBAN
(agroforum.hu, május 24.)

Románia búzatermelése várhatóan hirtelen csökkenni fog az idén az elhúzódó aszályos időjárás miatt. Ennek ellenére a fekete-tengeri exportőröknek továbbra is elegendő felhalmozott többlettel kellene rendelkezniük ahhoz, hogy az Egyiptom által kiírt nemzetközi beszerzési gabonapályázataira szállíthassanak – nyilatkozta több gazdálkodó és szakértő. Románia, az Európai Unió államainak második legnagyobb gabonakereskedője, Franciaországgal és Oroszországgal együtt a legnagyobb gabonaexportőr a Közel-Keletre, Egyiptom pedig fő vevőnek számít. „Duplán rossz helyzetben vagyunk. A búza szempontjából nagyon rossz évet láthatunk, a helyzet hasonlít 2002-re, amikor a növények télen megfagytak hótakaró hiányában, majd elmaradtak a szokásos tavaszi esők" – nyilatkozta Románia volt mezőgazdasági minisztere, Petre Daea. Daea elmondta a Thomson Reuters hírügynökségnek, hogy az adatok azt mutatták, hogy a negyvenegy közigazgatási megyéből tízben „akár 100 százalékos" arányban is károsodhatnak a termések. Románia tavaly rekordmennyiségű, körülbelül 10 millió tonna búzát takarított be 2,1 millió hektárról, a gazdák és a kereskedők most körülbelül 5–7,4 millió tonna betakarítására számítanak. „Romániát meglehetősen súlyos aszály fenyegeti. Az ország ennek ellenére továbbra is búzaexportőr marad, valószínűleg körülbelül 3,5 millió tonnával, és így a piactól, a nemzetközi áraktól és a kereslettől függően részt vehet olyan nemzetközi beszerzéseken is, mint az egyiptomi" – mondta Sebastien Devos, a romániai Koepta agrárbrókercég munkatársa. Devos arra számít, hogy a 2020-as román búzatermesztés „körülbelül 7,3–7,4 millió tonna körül alakulhat, de előfordulhat ennél alacsonyabb mennyiség is".

CSÖKKENHET A NÉMET BÚZATERMÉS
(agroforum.hu, május 21.)

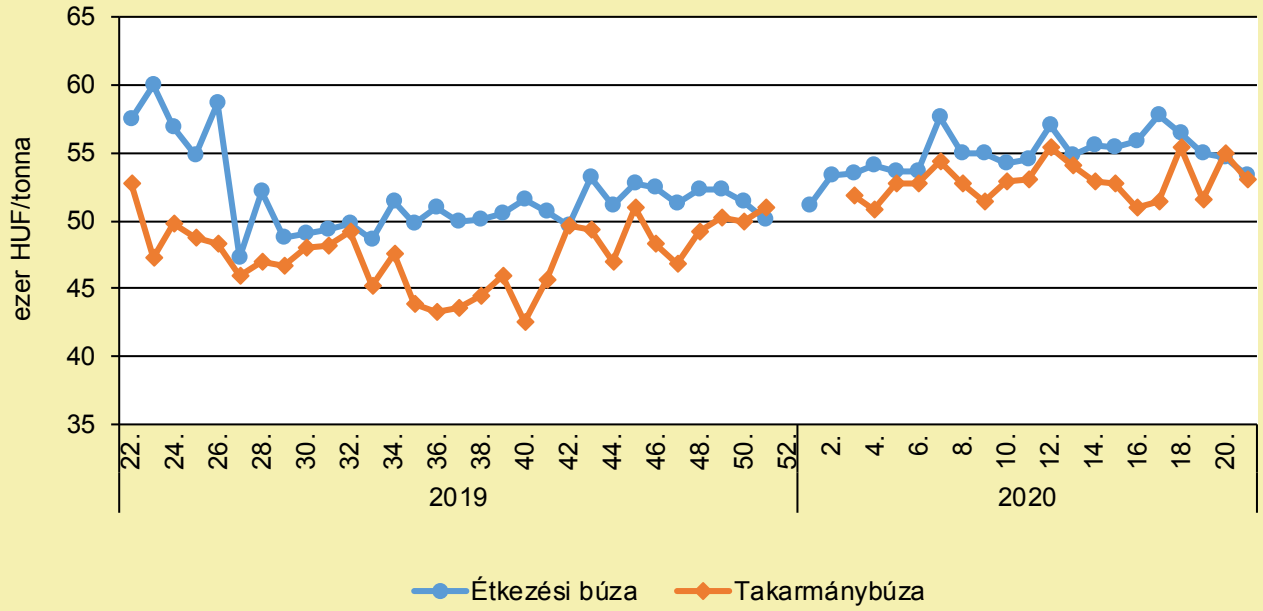
Idén a németországi búzatermesztés 2,9 százalékkal eshet vissza éves szinten, ez 22,38 millió tonnás adatot eredményezhet – írta az ország mezőgazdasági szövetkezeti szövetsége legfrissebb betakarítási becslésében. Ez alacsonyabb mennyiség, mint az áprilisban várt 22,73 millió tonna, a csökkenésben bekövetkező változást azzal magyarázzák, hogy a növények májusban megszenvedték a száraz időjárást és a beültetett területre vonatkozó becsléseket szintén csökkentették. A mezőgazdasági szövetkezeti szövetség szerint az elmúlt két hét csapadéka kompenzálta a szokatlanul száraz tavaszi időjárást, néhány régióban azonban még több esőre van szükség a szakértők szerint. Németország az Európai Unió második legnagyobb búzatermelője Franciaország után. A búzatermesztés alakulása miatt a következő évben csökkenhet az ország exportfeleslege – jelentette ki az egyesület.

AZ EURÓPAI UNIÓ ÉS AZ EGYESÜLT KIRÁLYSÁG EXPORT- ÉS IMPORTENGEDÉLYEI
(Európai Bizottság, május 25.)

Az előző év azonos periódusában kiszállítottnál 63 százalékkal több, 30,742 millió tonna búza kivitelét regisztrálta az Európai Bizottság a 2019. július 1. és 2020. május 24. közötti időszakban. A termény behozatala 50 százalékkal csökkent egy év alatt, 1,891 millió tonna érkezett a harmadik országokból. A bizottság 6,705 millió tonna (+64 százalék) árpa exportjához és 579,778 ezer tonna importjához (+368 százalék) járult hozzá ugyanekkor, valamint 4,688 millió tonna kukorica kivitelét és 18,361 millió tonna behozatalát regisztrálta ezzel egy időben, szemben az előző szezon azonos periódusában engedélyezett 2,432 millió tonna exporttal és 21,934 millió tonna importtal.

BÚZA

Az étkezési búza és a takarmánybúza termelői ára Magyarországon (2019–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

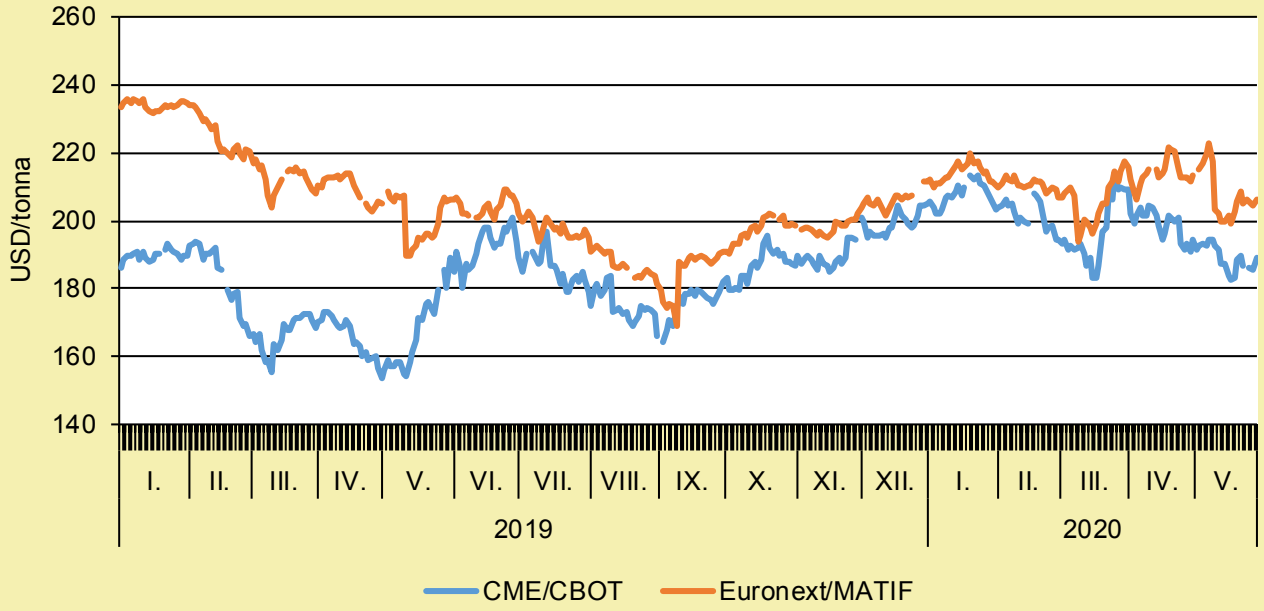
A búza termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

	2019. 21. hét	2020. 20. hét	2020. 21. hét	2020. 21. hét/ 2019. 21. hét (százalék)	2020. 21. hét/ 2020. 20. hét (százalék)
Étkezési búza	55 816	54 718	53 294	95,5	97,4
Takarmánybúza	52 643	54 895	53 065	100,8	96,7

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

BÚZA

A malmi búza legközelebbi határidőre szóló jegyzése a chicagói és a párizsi árutőzsdén (2019–2020)

Forrás: CME/CBOT, Euronext/MATIF, BÉT

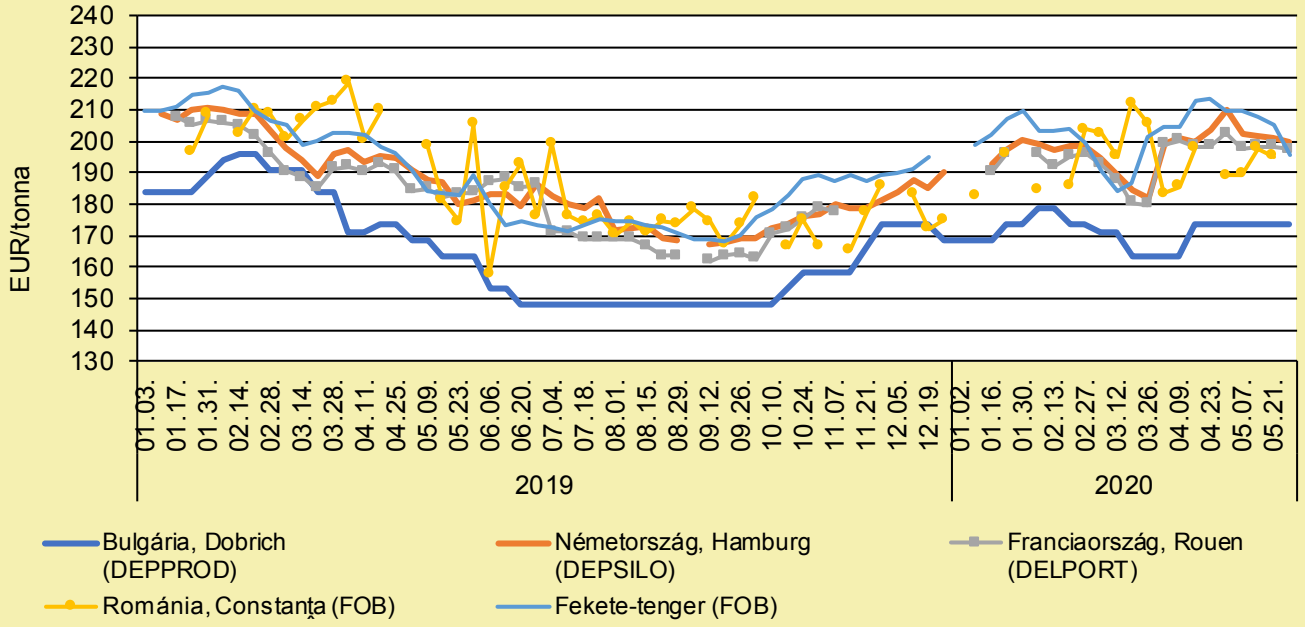
A malmi búza legközelebbi határidőre szóló jegyzésének változása a chicagói és a párizsi árutőzsdén (USD/tonna)

	2019. 05. 28.	2020. 05. 21.	2020. 05. 28.	2020. 05. 28./ 2019. 05. 28./. (százalék)	2020. 05. 28./ 2020. 05. 21. (százalék)
CME/CBOT	185	190	189	101,9	99,7
Euronext/MATIF	207	208	206	99,6	98,8

Forrás: CME/CBOT, Euronext/MATIF

BÚZA

A malmi búza nemzetközi ára (2019–2020)

Forrás: Európai Bizottság, IGC

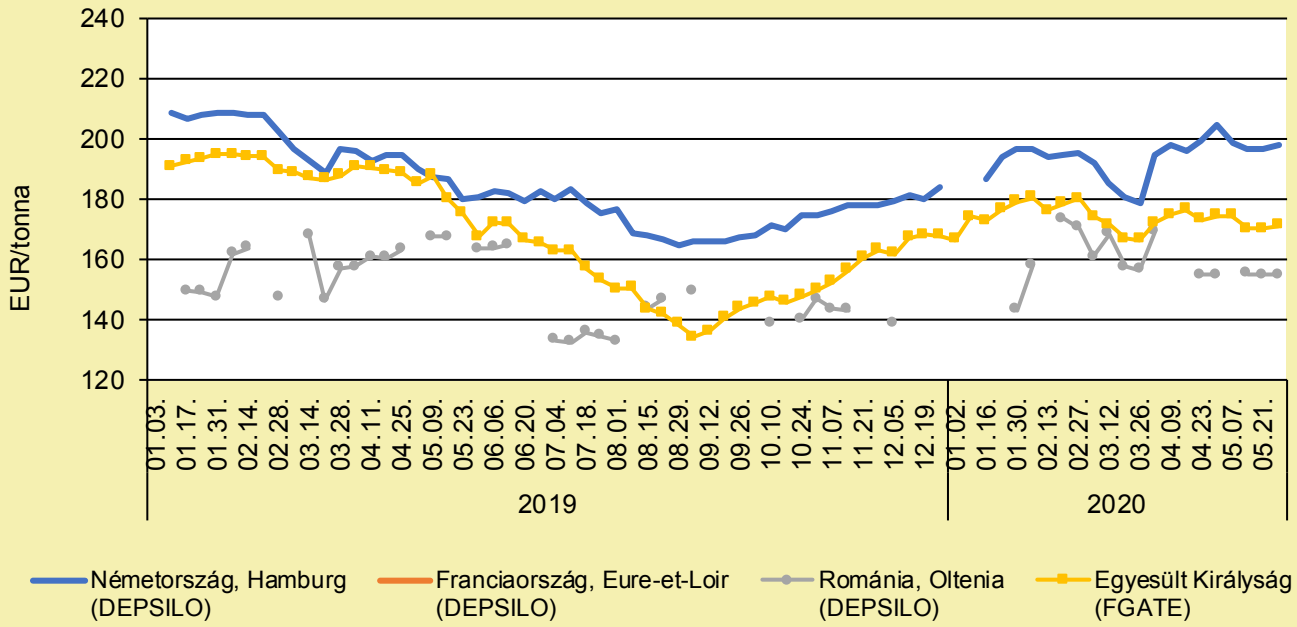
A malmi búza nemzetközi ára (EUR/tonna)

	2020. 04. 30.	2020. 05. 07.	2020. 05. 14.	2020. 05. 21.	2020. 05. 28.
Bulgária, Dobrich (DEPPROD)	174	174	174	174	174
Németország, Hamburg (DEPSILO)	210	203	202	201	200
Franciaország, Rouen (DELPORT)	203	198	198	198	198
Románia, Constanţa (FOB)	189	190	198	195	–
Fekete-tenger (FOB)	210	210	208	205	196

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DELPORT – a kikötőbe szállítva; FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajózási kikötő.
Forrás: Európai Bizottság, IGC

BÚZA

A takarmánybúza nemzetközi ára (2019–2020)

Forrás: Európai Bizottság

A takarmánybúza nemzetközi ára (EUR/tonna)

	2020. 04. 30.	2020. 05. 07.	2020. 05. 14.	2020. 05. 21.	2020. 05. 28.
Németország, Hamburg (DEPSILO)	205	199	197	197	198
Franciaország, Eure-et-Loir (DEPSILO)	–	–	–	–	–
Románia, Oltenia (DEPSILO)	155	–	155	155	155
Egyesült Királyság (FGATE)	175	175	170	170	171

Megjegyzés: DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva;
FGATE – termelői ár.
Forrás: Európai Bizottság

KUKORICA

ÉSZAK FELÉ TOLÓDHAT A KUKORICATERMESZTÉS
(blog.syngenta.hu, május 22.)

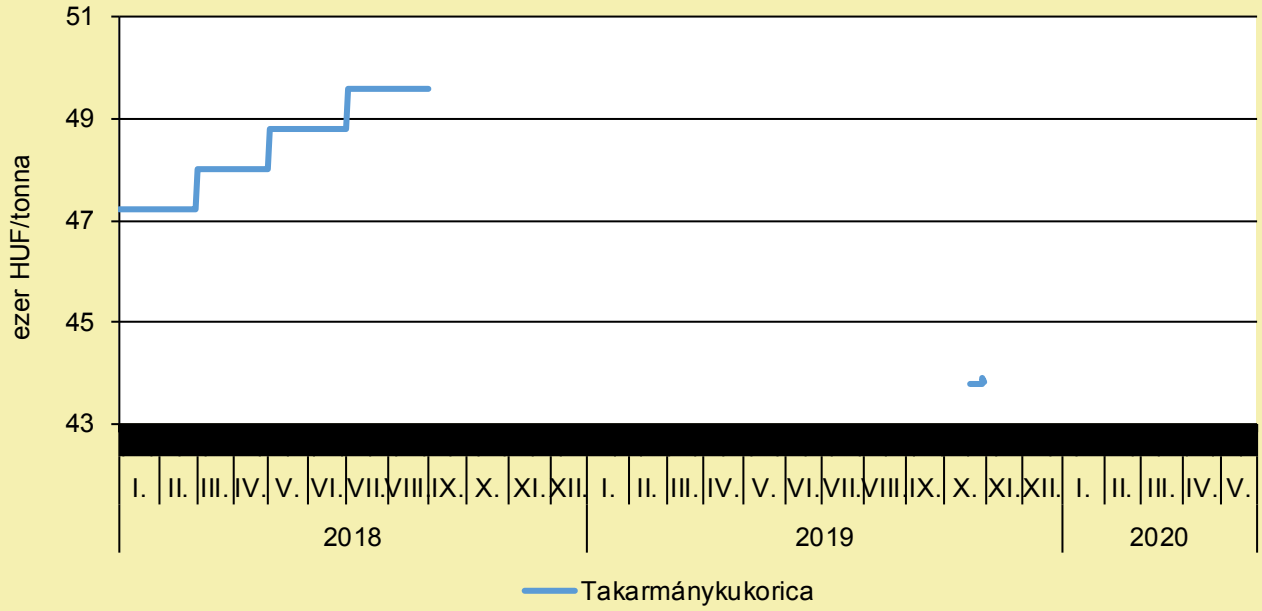
Ha a felmelegedés az Egyesült Államok középnyugati részén változatlanul folytatódik, akkor pár évtizeden belül a kukorica- és szójababtermelés Iowa és Illinois államokból Minnesota és Dakota felé tolódik, állítják tanulmányukban a Penn State kutatói. A kutatók az időjárási adatokkal együtt értékelték a terméshozamokat. A tanulmány elemezte az éghajlat és a kukorica-, cirok- és szójababhozam közötti összefüggéseket is 1980 és 2016 között. „Ez a fajta kutatás a big data korszaka előtt elképzelhetetlen lett volna. Most már rendelkezésünkre áll nagy teljesítményű számítási kapacitás” – mondta Armen Kemanian egyetemi docens. A kutatás megállapítása szerint a kukorica és a szójabab termesztése északabbra húzódik majd. Az Environmental Research Letters-ben közzétett eredmények természetesen nem jelentik azt, hogy a rendkívül jó adottságú Iowa és Illinois államokban abbahagyják majd a növények termesztését, de a helyi mezőgazdasági termelők alkalmazkodnak a melegebb éghajlathoz a fajtaválasztásukkal.

MIBEN BÍZHAT MÉG A KUKORICA?
(agraragazat.hu, május 25.)

Bár nem a kukorica a legszomjasabb szántóföldi növény, 40-60 milliméternyi csapadék kell az egészséges fejlődéséhez. A tengerit a mélyre hatoló, kiterjedt, nagy gyökértömege sokszor menti meg a szárazabb időszakokban. Ebből fakadóan egyes tapasztalatok szerint az olyan száraz tavasz, mint az idei, később azzal „törleszthetí” az okozott kárt, hogy a kukorica a talaj alsóbb rétegei felé növeszti a gyökérzetét, ezzel a nyári aszály ellen is némileg felvértezi magát. Vízellátás szempontjából a leginkább kritikus időszak a címerhányást megelőző 10–14 naptól a szemtelítődésig tart, ez jellemzően július–augusztus, amikor egyrészt a nagy zöldtömeg miatt sok a párologtatással veszített víz, illetve ekkor fenyegeti a leginkább az égető meleg és napfény. Ilyenkor a napi vízigény elérheti az 5–6 millimétert, és mivel 6–8 hetes terminusról van szó, az időbeni aszálykitettsége igen nagy. Hatékony talajművelésre van szükség, hiszen biztosítani kell, hogy az esetleges csapadékszegény időszakban is a mélyebb rétegekben jól átjárható viszonyok legyenek a megfelelő vízháztartás érdekében. A jó vízháztartású talaj akár 200-250 mm hasznos nedvesség tárolására képes, amit a növény jól hasznosít. A másik kockázat a klímaválsággal mind szélsőségesebb hőmérsékletváltozás. Az utóbbi években előfordultak olyan extrémitások, mint például az évszakok „eltűnése”, vagy a 2012 nyarán mért hőmérséklet-anomália, amikor augusztus 24-én Baján több mint 40, pár napra rá Zabaron 1,7 Celsius-fokot mértek. Az egyik lehetséges alternatíva technológiai jellegű, hiszen logikus, hogy a fajtakorszerűsítés enyhítheti az aszályos termésveszteségeket. A rövidebb tenyészidejű hibridek például általában nagyobb termést adnak, mert a kritikus szakasz kisebb valószínűséggel esik aszályos időszakra. A másik az öntözés, ami talán hazánkban is nagyobb ütemben fog fejlődni. Ma az elvileg öntözhető 500 ezerből alig 80 ezer hektáron van öntözéses gazdálkodás, de ennek is csak a töredéke – durván 10 ezer hektár – gondoz szántóföldi növényeket. Elég belegondolni, hogy közben kukoricát mintegy 1 millió hektáron termesztünk. Sokat segíthet a sokrétű, jól megválasztott inputozás. A startertrágyák összetételtől függetlenül növelik a gyökértömeget és így közvetetten a terméshozamot. Száraz időben sokan tápkultivátorozással próbálkoznak, ami lehetőséget ad, hogy a nitrogén mellett a gyökérzónába jusson a foszfor, a kén, a magnézium, a kálium, a mikroelemek, sőt, még folyékony szerves trágyák is.

KUKORICA

A takarmánykukorica legközelebbi határidőre szóló jegyzése a Budapesti Értéktőzsdén (2018–2020)

Forrás: BÉT

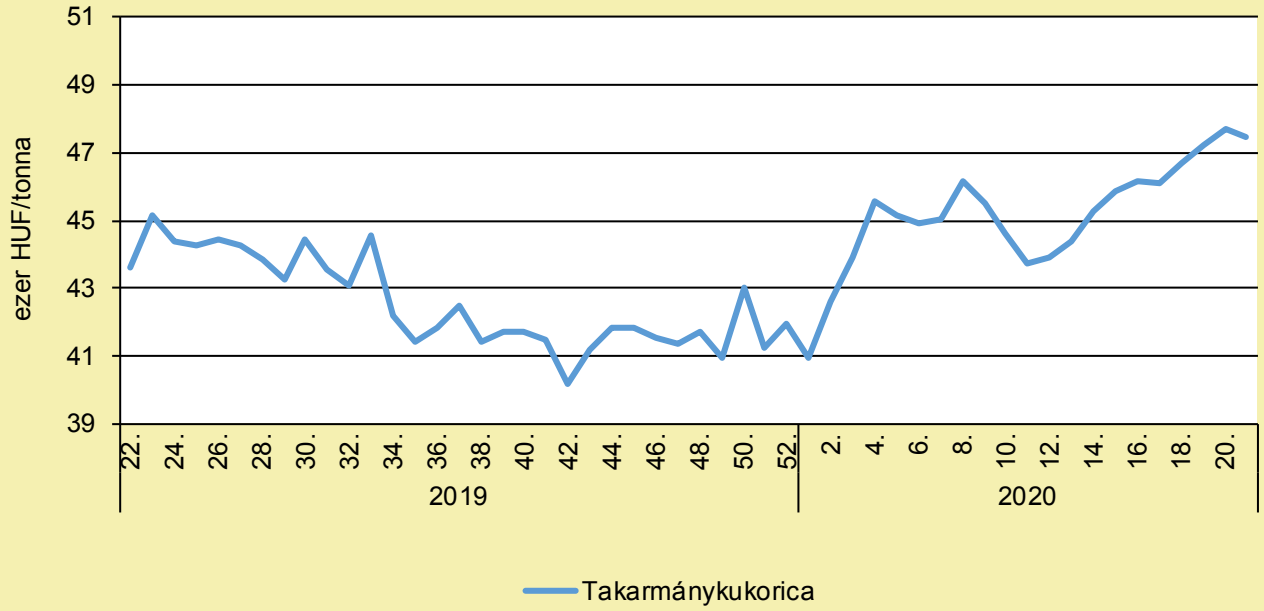
Budapesti Értéktőzsde árupiaci szekció, határidős statisztika (HUF/tonna)

	Történelmi min-max	Vételi ajánlat min-max	Eladási ajánlat min-max	Kontraktus (darab)	Elszámolóár
Takarmánykukorica					
2020. 05. 22.	–	–	–	–	–
2020. 05. 25.	–	–	–	–	–
2020. 05. 26.	–	–	–	–	–
2020. 05. 27.	–	–	–	–	–
2020. 05. 28.	–	–	–	–	–

A takarmánykukoricát 2019. november 4. óta nem jegyezik a BÉT-en.
Forrás: BÉT

KUKORICA

A takarmánykukorica termelői ára Magyarországon (2019–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

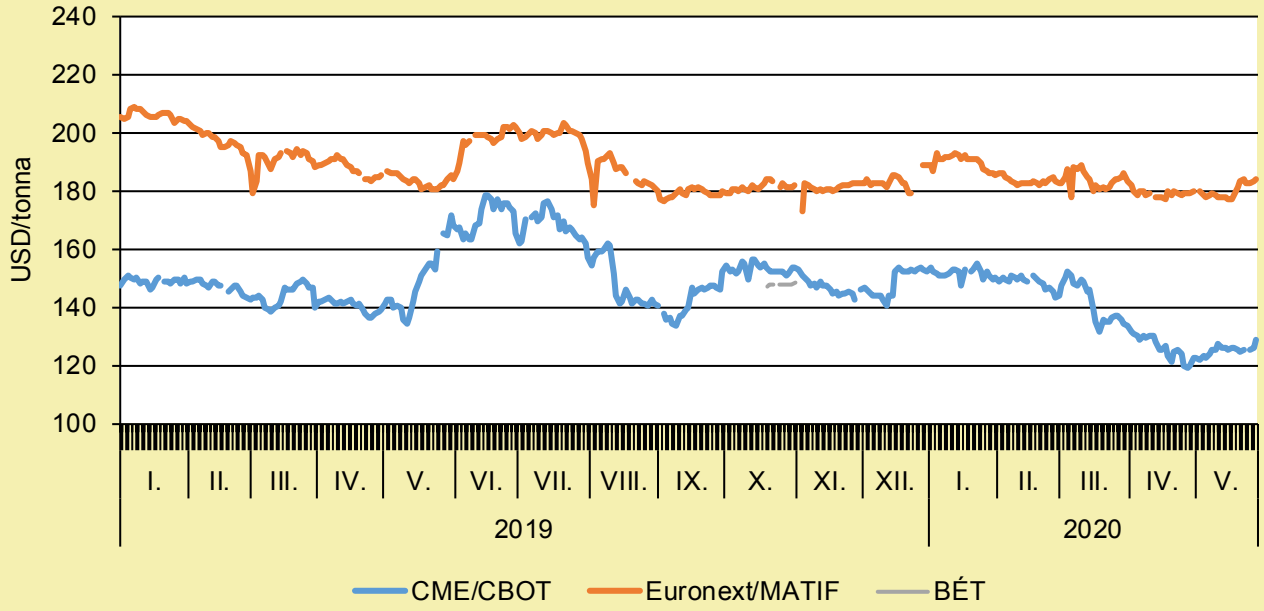
A takarmánykukorica termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

	2019. 21. hét	2020. 20. hét	2020. 21. hét	2020. 21. hét/ 2019. 21. hét (százalék)	2020. 21. hét/ 2020. 20. hét (százalék)
Takarmánykukorica	43 849	47 719	47 484	108,3	99,5

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

KUKORICA

A kukorica legközelebbi határidőre szóló jegyzése a chicagói, a párizsi és a budapesti árutőzsdén (2019–2020)

Forrás: CME/CBOT, Euronext/MATIF, BÉT

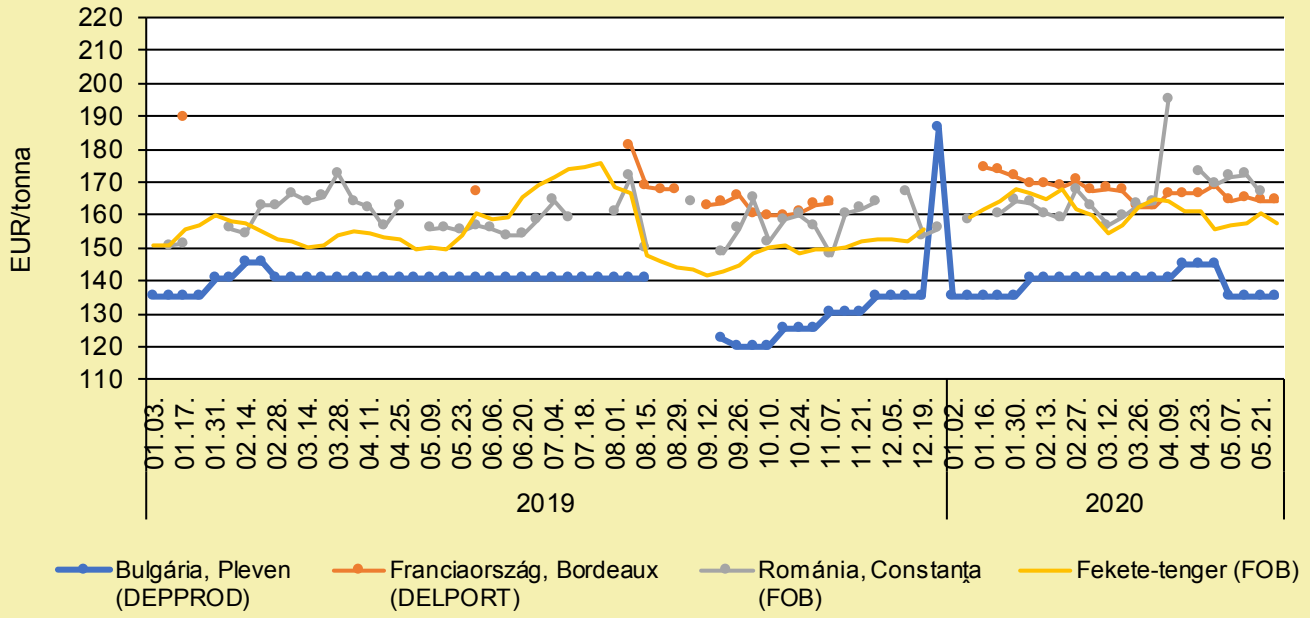
A kukorica legközelebbi határidőre szóló jegyzésének változása a chicagói, a párizsi és a budapesti árutőzsdén (USD/tonna)

	2019. 05. 28.	2020. 05. 21.	2020. 05. 28.	2020. 05. 28./ 2019. 05. 28/. (százalék)	2020. 05. 28./ 2020. 05. 21. (százalék)
CME/CBOT	165	125	129	77,9	103,1
Euronext/MATIF	182	183	184	101,0	100,6
BÉT	–	–	–	–	–

Megjegyzés: A takarmánykukoricát 2019. november 4. óta nem jegyezik a BÉT-en.
Forrás: CME/CBOT, Euronext/MATIF, BÉT

KUKORICA

A takarmánykukorica nemzetközi ára (2019–2020)

Forrás: Európai Bizottság, IGC

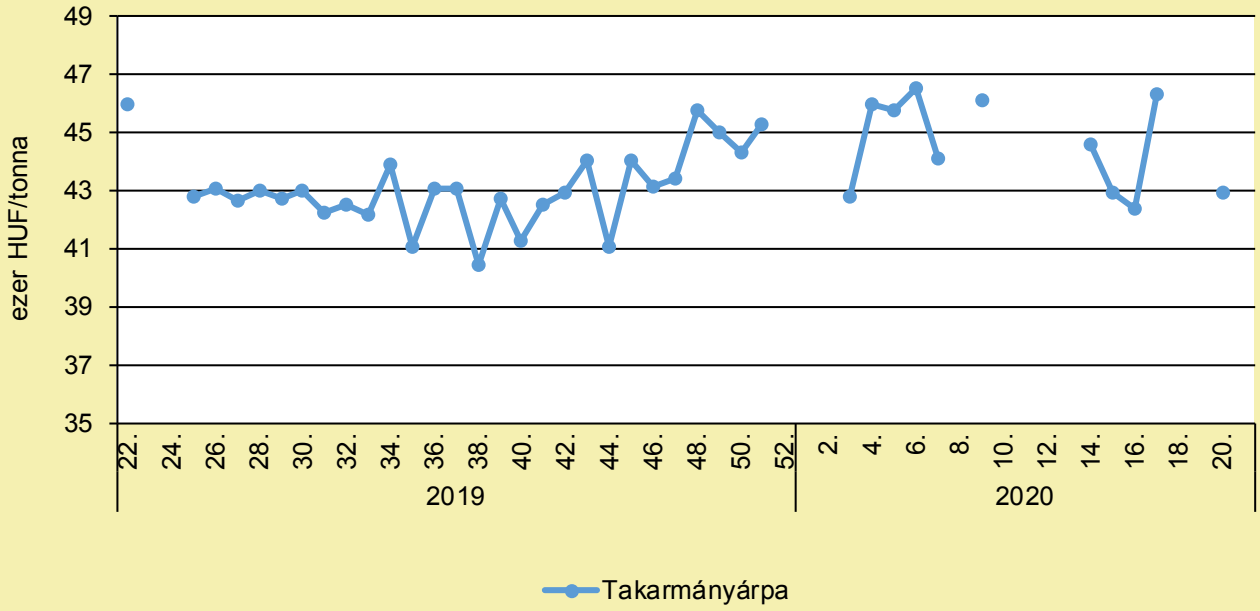
A takarmánykukorica nemzetközi ára (EUR/tonna)

	2020. 04. 30.	2020. 05. 07.	2020. 05. 14.	2020. 05. 21.	2020. 05. 28.
Bulgária, Pleven (DEPPROD)	145	135	135	135	135
Franciaország, Bordeaux (DELPORT)	169	164	165	164	164
Románia, Constanţa (FOB)	169	172	172	167	–
Fekete-tenger (FOB)	155	157	157	161	158

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy szállítóeszközre pakolva; DELPORT – a kikötőbe szállítva; FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajózási kikötő.
Forrás: Európai Bizottság, IGC

EGYÉB GABONAFÉLÉK

A takarmányárpa termelői ára Magyarországon (2019–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

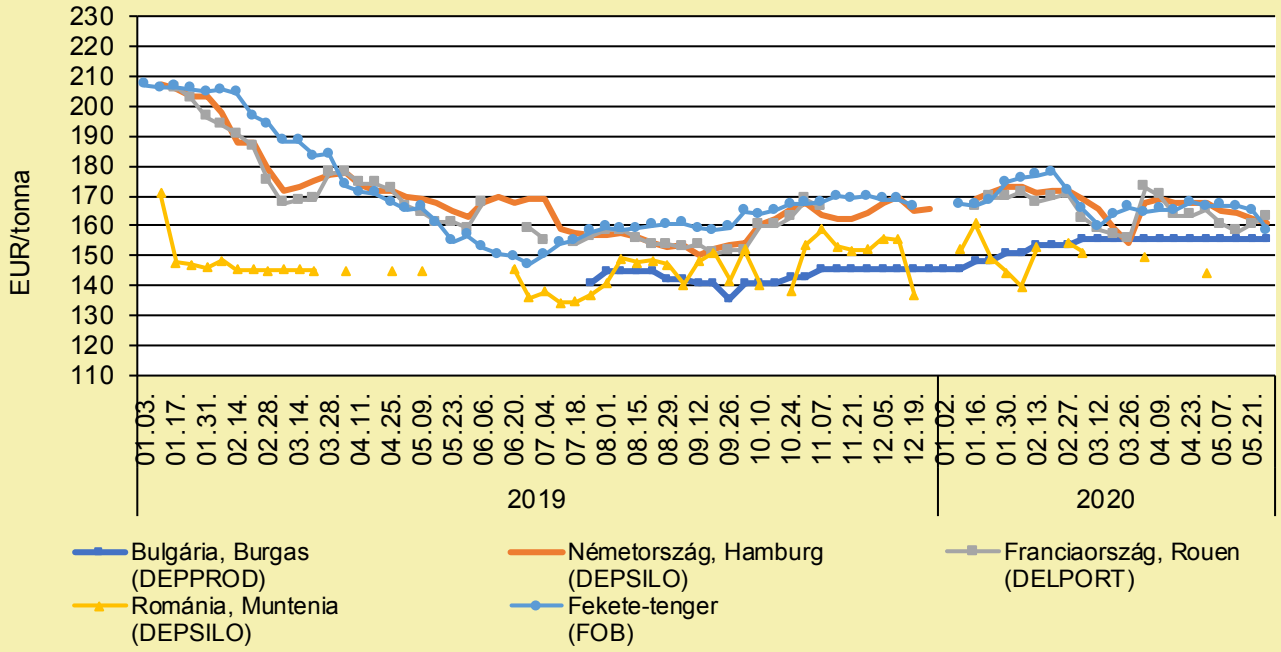
A takarmányárpa termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

	2019. 21. hét	2020. 20. hét	2020. 21. hét	2020. 21. hét/ 2019. 21. hét (százalék)	2020. 21. hét/ 2020. 20. hét (százalék)
Takarmányárpa	…	42 932	...	…	…

… = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

EGYÉB GABONAFÉLÉK

A takarmányárpa nemzetközi ára (2019–2020)

Forrás: Európai Bizottság, IGC

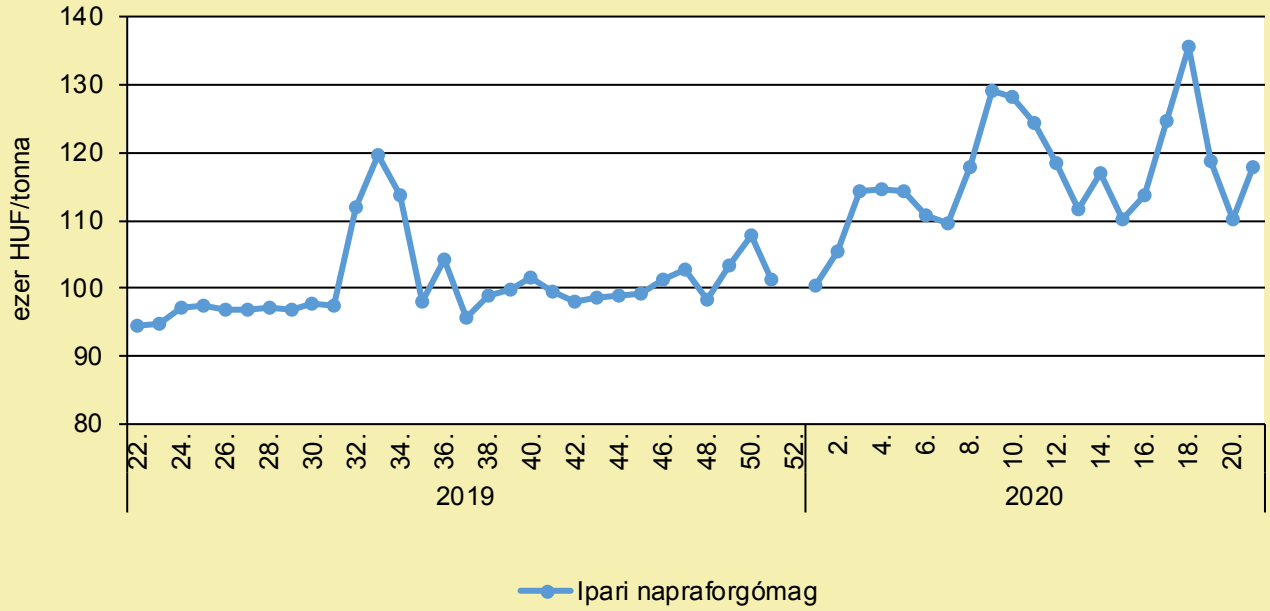
A takarmányárpa nemzetközi ára (EUR/tonna)

	2020. 04. 30.	2020. 05. 07.	2020. 05. 14.	2020. 05. 21.	2020. 05. 28.
Bulgária, Burgas (DEPPROD)	156	156	156	156	156
Németország, Hamburg (DEPSILO)	168	165	164	162	161
Franciaország, Rouen (DELPORT)	166	160	158	161	163
Románia, Muntenia (DEPSILO)	144	–	–	–	–
Fekete-tenger (FOB)	166	167	166	165	158

Megjegyzés: DEPPROD – a telephelyen vagy a termőhelyen tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DEPSILO – a tárolt termény silónál tehergépkocsira vagy egyéb szállítóeszközre pakolva; DELPORT – a kikötőbe szállítva; FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajózási kikötő.
Forrás: Európai Bizottság, IGC

NAPRAFORGÓMAG

Az ipari napraforgómag termelői ára Magyarországon (2019–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

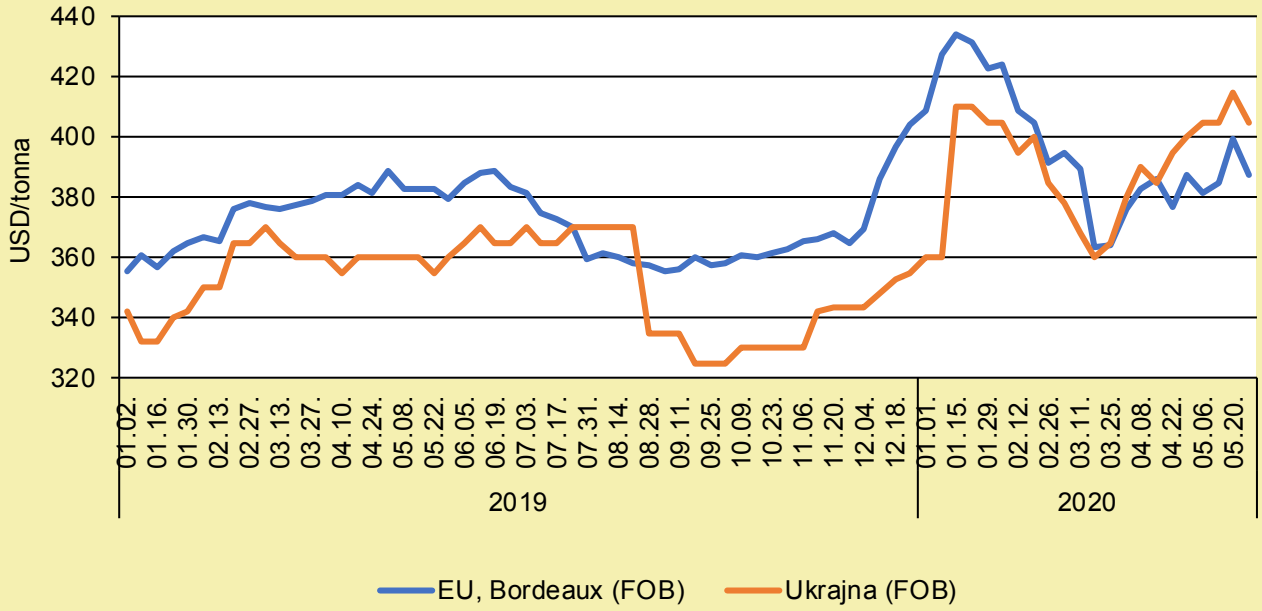
Az ipari napraforgómag termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

	2019. 21. hét	2020. 20. hét	2020. 21. hét	2020. 21. hét/ 2019. 21. hét (százalék)	2020. 21. hét/ 2020. 20. hét (százalék)
Ipari napraforgómag	105 887	110 297	117 915	111,4	106,9

Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

NAPRAFORGÓMAG

A napraforgómag nemzetközi ára (2019–2020)

Forrás: IGC

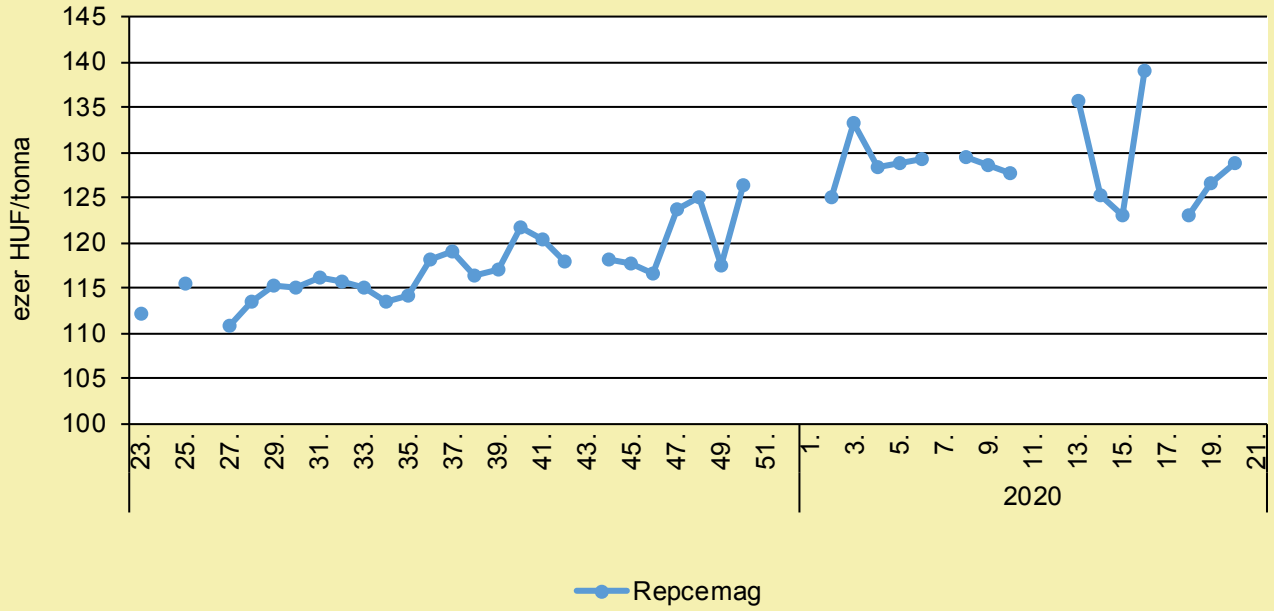
A napraforgómag nemzetközi ára (USD/tonna)

	2020. 04. 29.	2020. 05. 06.	2020. 05. 13.	2020. 05. 20.	2020. 05. 27.
EU, Bordeaux (FOB)	388	381	385	399	387
Ukrajna (FOB)	400	405	405	415	405

Megjegyzés: FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajózási kikötő.
Forrás: IGC

REPCEMAG

A repcemag termelői ára Magyarországon (2019–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

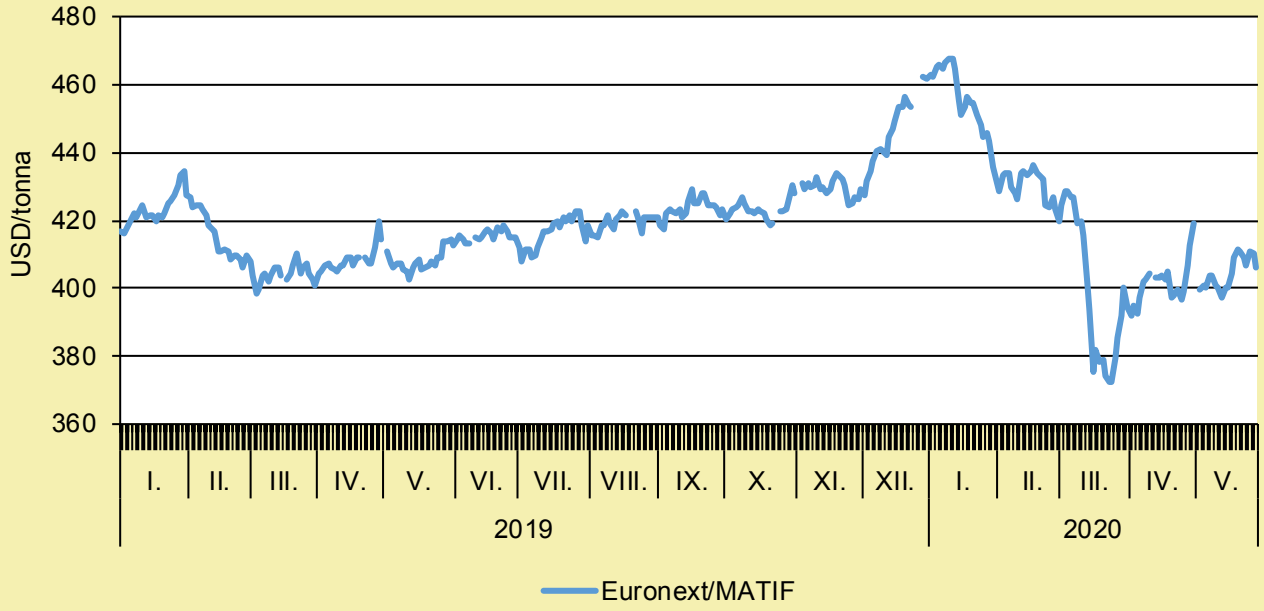
A repcemag termelői árának változása Magyarországon (HUF/tonna)

	2019. 21. hét	2020. 20. hét	2020. 21. hét	2020. 21. hét/ 2019. 21. hét (százalék)	2020. 21. hét/ 2020. 20. hét (százalék)
Repcemag	110 034	128 762	…	…	…

… = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Megjegyzés: A termelői ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

REPCEMAG

A repcemag legközelebbi határidőre szóló jegyzése a párizsi árutőzsdén (2019–2020)

Forrás: Euronext/MATIF, BÉT

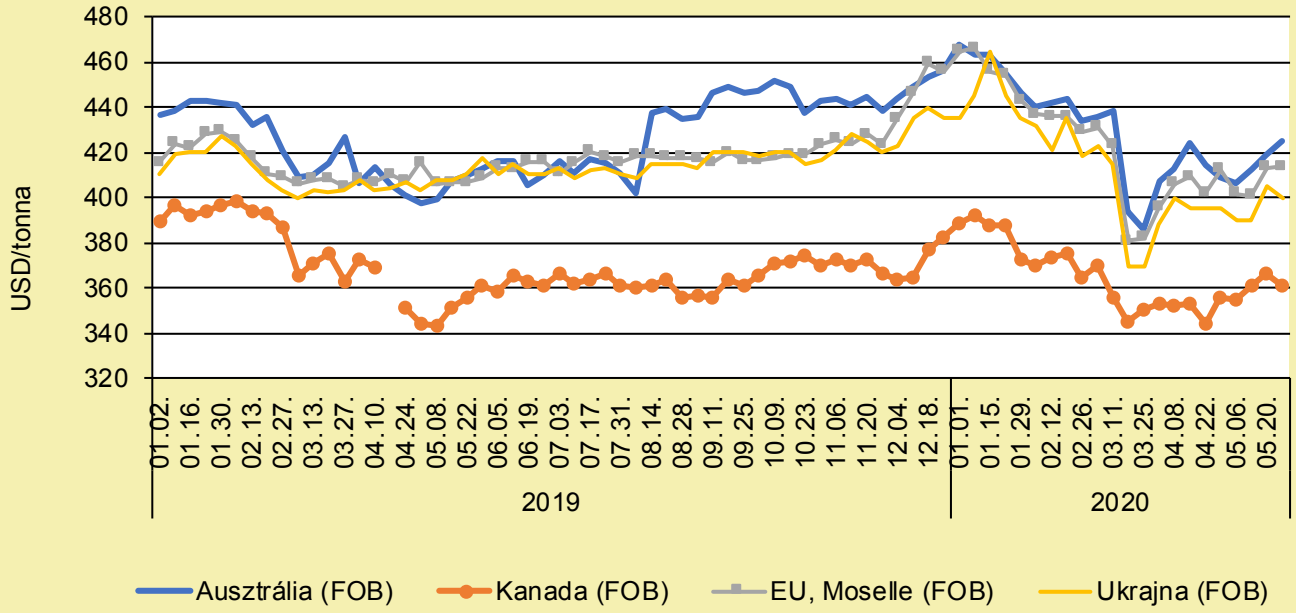
A repcemag legközelebbi határidőre szóló jegyzésének változása a párizsi árutőzsdén (USD/tonna)

	2019. 05. 28.	2020. 05. 21.	2020. 05. 28.	2020. 05. 28./ 2019. 05. 28. (százalék)	2020. 05. 28./ 2020. 05. 21. (százalék)
Euronext/MATIF	414	411	406	98,2	98,8

Forrás: Euronext/MATIF

REPCEMAG

A repcemag nemzetközi ára (2019–2020)

Forrás: IGC

A repcemag nemzetközi ára (USD/tonna)

	2020. 04. 29.	2020. 05. 06.	2020. 05. 13.	2020. 05. 20.	2020. 05. 27.
Ausztrália (FOB)	409	407	413	418	425
Kanada (FOB)	355	355	361	367	361
EU, Moselle (FOB)	412	402	401	413	414
Ukrajna (FOB)	395	390	390	405	400

Megjegyzés: FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajózási kikötő.
Forrás: IGC

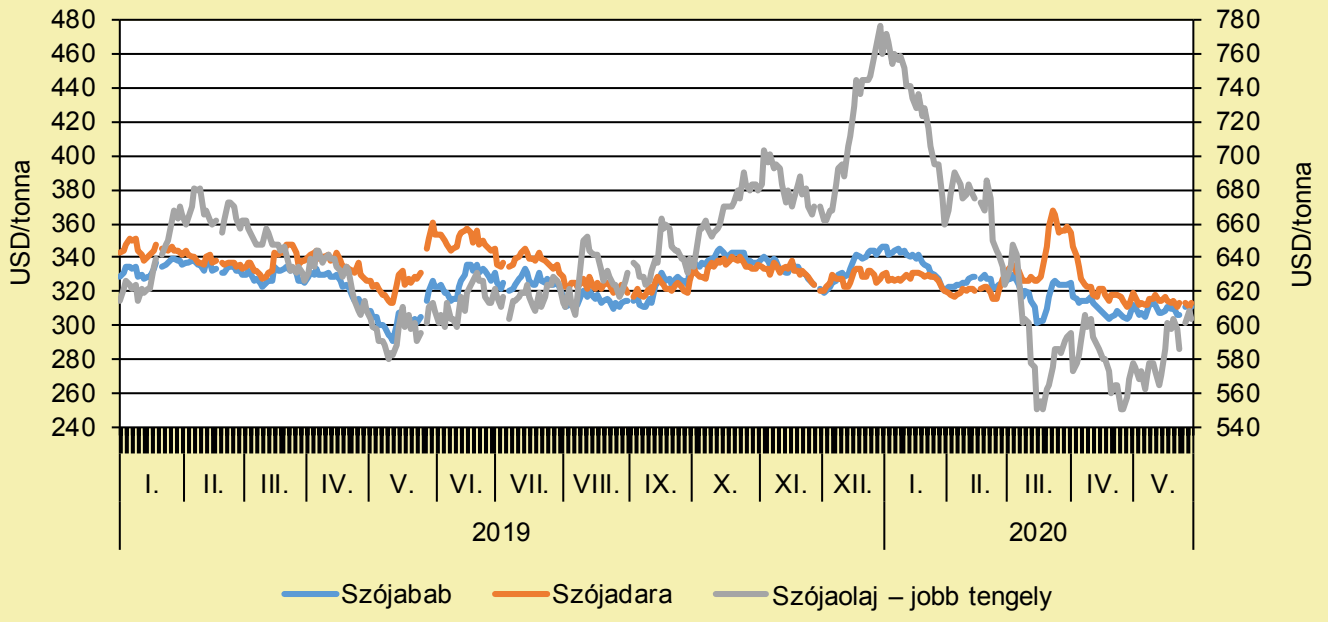
SZÓJA

BEÁRNYÉKOLJA A SZÓJABAB PIACÁT A KERESKEDELMI KONFLIKTUS

(agroforum.hu, május 23.)

Kína új nemzetbiztonsági jogszabályokat akar bevezetni Hongkongban a tavalyi demokrácia-támogató demonstrációkat követően. Donald Trump amerikai elnök figyelmeztette Pekinget, hogy Washington „nagyon határozottan” reagál majd a korábbi brit kolónia feletti ellenőrzés növelésének kísérletére. Ez a konfliktus tovább élezi a két ország közötti feszültséget és az agrártermékek piacán is érezteti hatását, ugyanis mérsékeltebb kereslethez vezethet a piacon, amit a kereskedők el is kezdtek beárazni. Az sem enyhített ezen, hogy az Egyesült Államok Mezőgazdasági Minisztériumának (USDA) május 21-én közzétett heti jelentése szerint a szójabab exportértékesítése a vártnál magasabb lett. „A kínai kormánytisztviselők bejelentették, hogy Kína nem aggóik a kereskedelmi konfliktus kiújulása miatt. Az Egyesült Államok és a Kína közötti komolyabb feszültség lehetősége így továbbra is beárnyékolja a mezőgazdasági piacokat” – szögezte le a Commerzbank elemzése.

A szójabab és származékainak legközelebbi határidőre szóló jegyzése a chicagói árutőzsdén (2019–2020)

Forrás: CME/CBOT

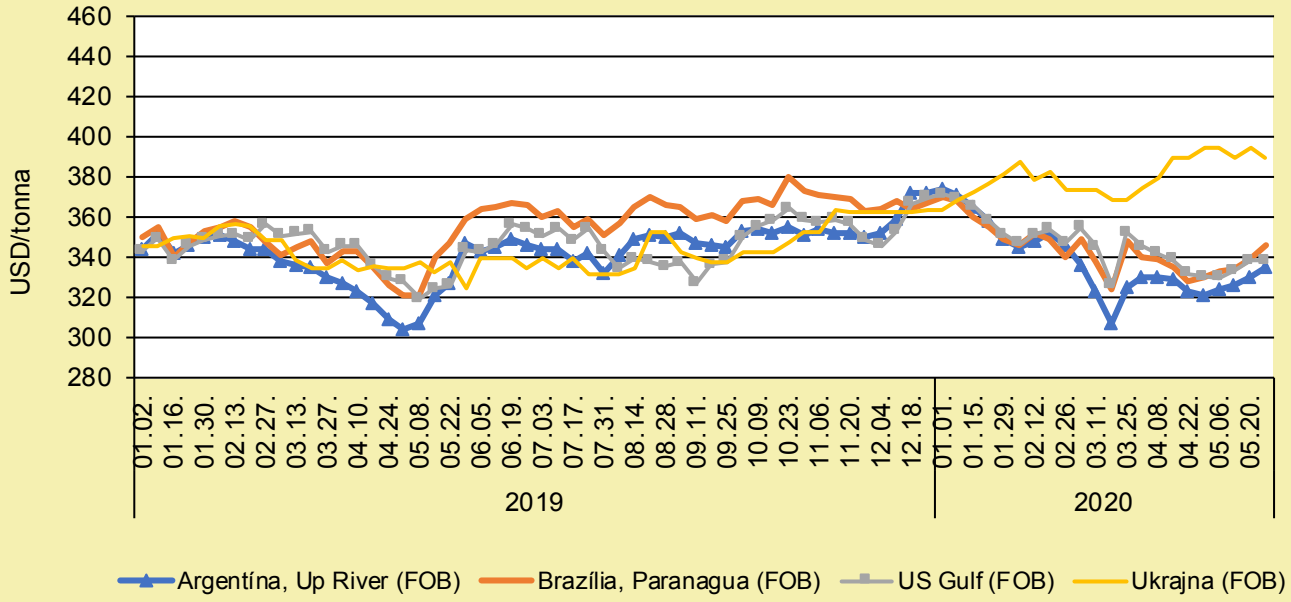
A szójabab és származékainak legközelebbi határidőre szóló jegyzésének változása a chicagói árutőzsdén (USD/tonna)

	2019. 05. 28.	2020. 05. 21.	2020. 05. 28.	2020. 05. 28./ 2019. 05. 28. (százalék)	2020. 05. 28./ 2020. 05. 21. (százalék)
Szójabab	315	307	311	99,0	101,4
Szójadara	345	311	313	90,9	100,6
Szójaolaj	602	597	604	100,4	101,1

Forrás: CME/CBOT

SZÓJA

A szójabab nemzetközi ára (2019–2020)

Forrás: IGC

A szójabab nemzetközi ára (USD/tonna)

	2020. 04. 29.	2020. 05. 06.	2020. 05. 13.	2020. 05. 20.	2020. 05. 27.
Argentína, Up River (FOB)	321	324	326	330	335
Brazília, Paranagua (FOB)	330	333	334	339	346
US Gulf (FOB)	330	330	333	338	338
Ukrajna (FOB)	395	395	390	395	390

Megjegyzés: FOB – költségmentesen a hajó fedélzetére, megjelölt elhajózási kikötő.
Forrás: IGC

BURGONYA

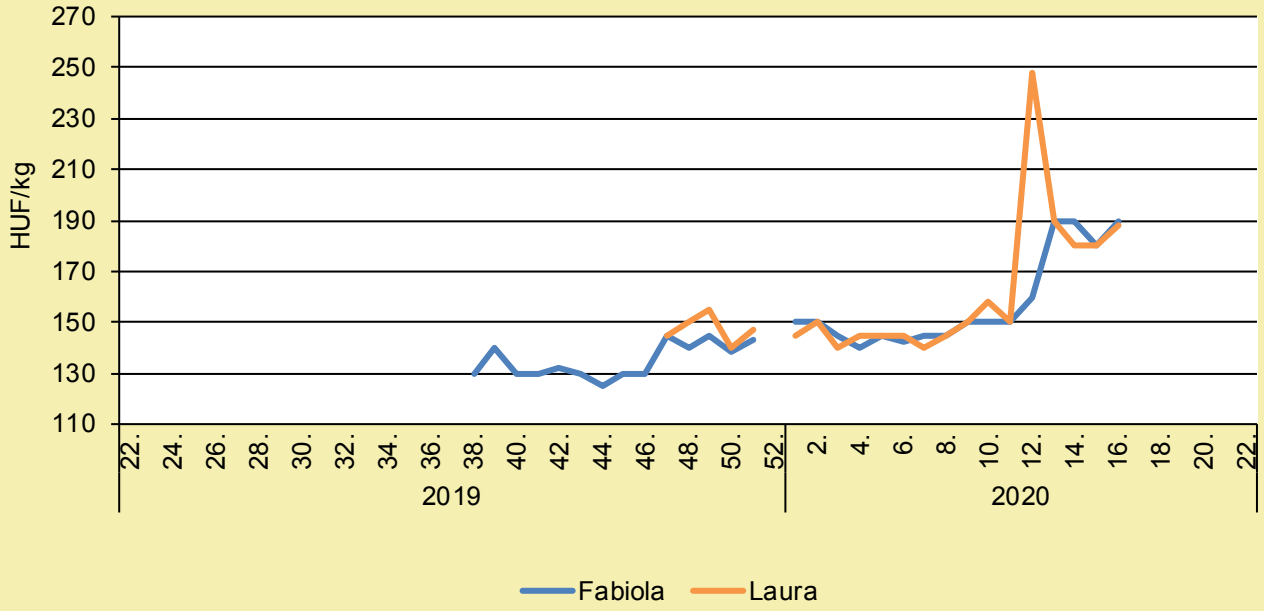
EGYRE JOBBAN PÖRÖG A BURGONYABIZNISZ MAGYARORSZÁGON, DE VAN MÉG HOVA FEJLŐDNI

(agrarszektor.hu, május 21.)

Több mint ötödével nő a szántóföldi burgonya vetésterülete az idén a tavalyihoz képest, a hosszabb távú bővüléshez – az önellátás eléréséhez – viszont korszerűbb öntözéses technológia alkalmazására lenne szükség – írja a Világgazdaság. A NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet adatai szerint a magyarországi vetésterület jelenleg nem éri el a tízezer hektárt. A rendszerváltás előtt a mintegy negyvenezer hektáron termelt burgonya a 2000-es évek elejétől kiszorult a termelési szerkezetből, egyebek mellett a birtokok elaprózódása következtében. Az uniós csatlakozást követően pedig a piaci ismeretek hiánya miatt is egyre többen hagytak fel a burgonyatermesztéssel – írja a lap agrárminisztériumi szakértőket idézve. Ma Magyarország nem önellátó burgonyából, a tárca adatai szerint mirelit termékek nélkül 10–20 százalékos importburgonya-felhasználással lehet számolni. A vetésterület idei növekedéséhez a minisztérium szerint hozzájárulhatott, hogy a termeléshez kötött közvetlen támogatások igénybevételének szabályairól szóló rendelet 2017-től a burgonyatermesztők számára is lehetővé teszi a termeléshez kötött támogatás igénybevételét. Ez tavaly minden iparizöldség-kategóriában – amelyben benne van a burgonya is – meghaladta a hektáronkénti 67 ezer forintot. A vetésterület növekedésére az is hatott, hogy tavaly nyáron – a KSH adatai szerint – a burgonya esetében 60-80 százalék közötti volt a fogyasztói árnövekedés. A hosszabb távú növekedéshez arra lenne szükség, hogy az áruházlánci igényeknek megfelelő minőségű, mennyiségű és kiszerelésű árut tudjanak előállítani a hazai burgonyatermelők – állítják a minisztériumi szakértők. Ehhez elengedhetetlen az öntözési beruházások növekedése, a speciális gépállomány korszerűsítése, illetve jobb minőségű tárolókapacitások építése vagy a jelenlegiek felújítása. Az agrártárca meglátása szerint a legnagyobb volumennel rendelkező termelőknél a termesztés, az értékesítés és a kereskedelem jól szervezett. A minisztérium a szövetkezeti formában történő együttműködések számának növekedését támogatja, a Vidékfejlesztési program keretében hárommilliárd forintos keretösszeggel hirdetett újabb pályázati felhívást az elismerésben részesített termelői csoportok, termelői szervezetek részére, azok létrehozásának és működésének elősegítése érdekében.

BURGONYA

A belföldi termesztésű burgonyafajták bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2019–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

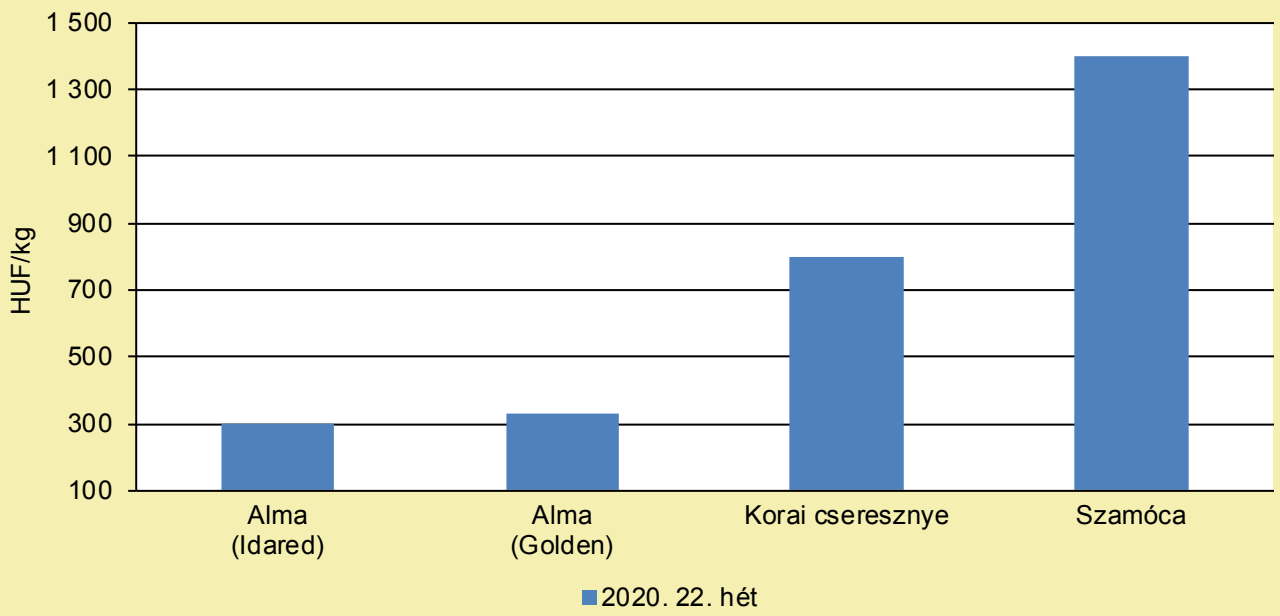
GYÜMÖLCS

Néhány belföldi gyümölcsfaj 22. heti értékesítési árszerkezete (HUF/kg)

	Nagybani piacok			Fogyasztói piacok			Kiskeres-kedelmi láncok
	Budapesti Nagybani Piac	Debrecen	Szeged	Budapest Fővám tér	Debrecen	Szeged	belföldi termékek átlagárai
	Bruttó termelői ár			Bruttó fogyasztói ár			
Alma (Golden)	330	350	480	498	–	600	–
Korai cseresznye	800	–	1 400	1 280	2 000	1 500	–
Szamóca	1 400	1 200	1 400	1 298	1 600	1 700	–
Dióbél	3 200	2 200	2 500	3 480	4 000	3 800	–

Megjegyzés: A Budapesti Nagybani Piac esetében a hétfői árakat tüntetjük fel.
Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

Néhány belföldi termesztésű gyümölcsfaj bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2020. 22. hét)

Megjegyzés: A Budapesti Nagybani Piac esetében a hétfői árakat tüntetjük fel.
Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

CSÖKKENT A HAZAI CSERESZNYE ÁRA
(NAIK AKI PÁIR)

A Budapesti Nagybani Piacon a 22. héten a hazai cseresznye ára csökkent az előző heti árához képest. A Bigarrot Burlat-t így 900 forint/kilogramm leggyakoribb áron kínálták, ami megegyezett az egy évvel korábbival, míg a fajtajelölés nélküli korai cseresznyét kilogrammonként 800 forintért. A belpiaci szamóca 1400 forint/kilogramm áron került a választékba, ez 56 százalékkal meghaladta a 2019. 22. heti árat.

GYÜMÖLCS

EURÓPAI KAJSZIKÖRKÉP: 37 SZÁZALÉKOS TERMÉSCSÖKKENÉS VÁRHATÓ A FŐ TERMESZTŐ ORSZÁGOKBAN

(agroinform.hu, május 21.)

Az Europêch 2020-as termőévre vonatkozó becslései szerint a 4 fő termelő ország össztermése évtizedes mélypontot érhet el. A 400 ezer tonnára tehető termés 37 százalékos csökkenést jelent a 2019-es volumenhez képest. A mediterrán térségben a megszokottnál enyhébb tél volt, alig pár fagyos nappal, néha 25 Celsius-fok feletti hőmérséklettel. Nem volt elégséges hideg óra, ennek következtében egyes fajták nem tudták elérni a téli nyugvó állapotukat, ami elhúzódó, szórványos virágzáshoz vezetett. Március végén fagyhullám vonult át Európán, ami elérte a spanyol, francia, olasz és görög kajszitermesztő régiókat is. Áprilisban jégkárokat jelentettek a spanyol Castilla la Mancha régióból, valamint a mediterráneumban fellépő jelentős esőzések gyümölcsrothadáshoz vezettek. A spanyol termés várhatóan 93,74 ezer tonna lesz, ami 15 százalékkal alacsonyabb a tavalyi mennyiségnél. A téli hideg órák hiánya, Katalóniában és Aragonban fellépő márciusi fagyok, valamint Castilla la Mancha egyes részein jégeső okozta károk miatt a termelés minden területen csökkeni fog. Április végén kezdődött meg elsőként a betakarítás Murcia tartományban. A március végi, április eleji fagyok miatt várható terméskiesés főleg az ország északi részén, de az Adriai-tenger partmenti régiójában is fog jelentkezni. A fagyok előtt is várható volt, hogy a virágzás gyengébb lesz a tavalyinál, a rendszertelen virágképzés miatt, ami az elégtelen dormancia következménye. A legnagyobb visszaesés Emilia Romagna tartományban várható, ahol a tavalyi 107 ezer tonnához képest idén mindössze 11 ezer tonna termést jósolnak. A 2020-as olasz termést 136 ezer tonna körülire teszik, ami 56 százalékkal lesz kevesebb a tavalyi rekord 307 ezer tonnától, és 40 százalékkal marad el a 2014–2018 közötti időszak átlagától. Az enyhe tél erőteljesen rá fogja nyomni a bélyegét a francia kajszitermésre. A dormanciához szükséges hideg napok száma nem volt elegendő, így a virágzás egyenetlenül, hosszú időre elnyújtva, gyakran deformált vagy nekrotikus virágrügyekkel valósult meg. Különösen a legdélebbi termesztőkörzetek, főleg Crau, Costière és Roussillon környéke érintett. Március végén a Gard-tól északra fekvő területeken Vaucluse, Drome, Baronnies, Isère és Ardèche környékén komoly fagykárok érték az ültetvényeket. Néhány helyen sikerült fagyvédelmi gyertyákkal vagy légkeverő tornyokkal megóvni a növényeket, de a terméskiesés jelentős, van ahol egyeneses katasztrofális mértékű lesz. Az Europêch becslése szerint 93,5 ezer tonnára tehető a 2020-as francia kajszitermés, ami 29 százalékkal alacsonyabb a 2019. évi 120 ezer tonnát meghaladó mennyiségnél, és 34 százalékkal marad el a 2014–2018-as időszak átlagától. A legkorábbi termésbetakarítás a napokban kezdődik meg. A nagy termelők közül Görögország úszta meg a legjobban. Az Europêch által becsült 78,5 ezer tonnás termés csak 13 százalékkal marad el a tavalyitól, de még így is 23 százalékkal magasabb, mint a 2014–2018 közötti átlagos volumen. Ennek oka, hogy az ország déli részét elkerülték a márciusi fagyok, amelyek az északi régiókban jelentős terméskiesést okoznak majd.

Néhány gyümölcsféle 22. heti ára a poznani, a hamburgi és a berlini nagybani piacon (HUF/kg)

	Származás	Poznan	Származás	Hamburg	Származás	Berlin
Alma (Golden)	belföld	285–363	Olaszország	351–421	belföld	351–421
Körte	külpiaci	544–583	D-afrikai Közt.	421–505	D-afrikai Közt.	449–505
Szamóca	belföldi	1 710–1 865	belföldi	1 402–1 963	belföldi	1 472–2 103
Őszibarack	külpiaci	622–699	Spanyolország	789–1 227	Spanyolország	701–876

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: www.wgro.com.pl, www.ami-informiert.de

GYÜMÖLCS

A FRUITVEB ÉS AZ ÉKASZ 2020. ÉVI ELŐZETES TERMÉSBECSLÉSE
(fruitveb.hu, május 21.)

Minden idők egyik leggyengébb gyümölcstermése várható Magyarországon. A hazai gyümölcstermelők a 2020. év kezdetén még bizakodva várták az idei gyümölcsszezont, ugyanis a tavalyi – gyümölcsfajtól függően – gyenge vagy legfeljebb közepes termés után (kivéve a kajszit, amely 2019-ben jó termést hozott) idén erős virágzásra és – megfelelő terméskötődés esetén – jó termésre számítottunk. A várakozásoknak megfelelően minden gyümölcsfaj esetében jó vagy kifejezetten jó volt a virágzás, azonban március 22-től kezdve több hullámban jelentős fagykárok érték a hazai gyümölcsültetvényeket. A 2020. év tavaszán páratlanul sok, 15–18 fagyos éjszaka alakult ki, amelyek közül több is olyan mértékű lehűlést hozott (március 22., 23., április 01., 02., 15. és május 13.), ami önmagában is jelentős károkat okozott volna. A számtalan fagyhatás okozta jelentős virág- és gyümölcskárokon túlmenően a rendkívül aszályos időjárás a legtöbb termőhelyen tovább rontotta a megmaradó virágok termékenyülését, illetve a gyümölcsök kötődését. Mindezek következményeként az eddigi, legerősebb fagykárokkal sújtott, 2007. és 2011. évihez hasonló alacsony gyümölcstermést várunk, hozzávetőlegesen 500 ezer tonnát. Jóllehet, egy átlagos évben 800–900 ezer tonna között mozog a hazai gyümölcstermés, a legjobb években (2014, 2018) pedig 1,1–1,2 millió tonna termést takarítunk be. Hangsúlyozni szükséges, hogy az ilyen korai időszakban elvégzett termésbecslésekben még igen nagy a bizonytalanság: Egyrészt még „elbújik” a kis gyümölcs a fán, ami nehezíti és tévesen negatív irányba befolyásolja a vizuális megítélésen alapuló becslést. Másrészt még nem zárult le az általában június elejéig tartó tisztuló gyümölcshullás, így a vártnál erősebb hullás esetén a jelenlegi terméskilátások is romolhatnak, amire a rendkívül sok hideghatás és az aszály miatt lehet számítani. A várható termés gyümölcsfajonként, azon belül fajtánként, illetve termesztőkörzetenként (sőt, még egy gazdaságokon belül is) nagyon jelentős szórást mutat. Lesznek teljes termést hozó ültetvényrészek és nulla termést produkáló parcellák is. Általánosságban el lehet azonban mondani, hogy egyetlen gyümölcsfaj esetében sem érjük el a közepes termést, fajtól függően csak a gyenge vagy nagyon gyenge jelzőkkel illethetjük a terméskilátásokat. A legnagyobb terméskiesés a kajszi, az őszibarack és a cseresznye esetében várható, e fajoknál – egy jó év terméséhez viszonyítva mindössze negyed vagy harmad termést várunk. Kajsziból egy normális évjáratban 30–35 ezer tonna terem Magyarországon. Őszibarackból 35–40 ezer tonna, míg cseresznyéből 14–16 ezer tonna, amelyektől most tehát jelentősen elmaradunk. A normális évjáratokban 30–40 ezer tonna termést produkáló körte, illetve a 65–70 ezer tonnát termő szilva esetében mintegy fél termést látunk, ami még így is minden idők egyik leggyengébb termése. A két legjelentősebb területen termesztett gyümölcsfajunk az alma és a meggy. Esetükben a tavalyihoz hasonló, gyenge vagy annál valamivel rosszabb termést várunk. Az alma egy jó évben 800–850 ezer tonna termést ad, sokéves átlagtermése 600 ezer tonna körül alakul. Azonban 2020-ban semmiképpen nem számítunk a tavalyi, 400 ezer tonnás gyenge termésnél jobbra. Kiegészítve azzal, hogy a június elején záruló tisztuló hullás akár még tovább is ronthatja a jelenlegi kilátásokat. A meggy esetében az átlagtermés 65–70 ezer tonna, a jó termés 80–85 ezer tonna magasságában alakul. Idén legfeljebb a tavalyi 53 ezer tonna körüli termés képzelhető el, jóllehet pesszimistább becslések szerint 10-20 százalékkal még ettől is elmaradunk. A szabadföldi nem takart szamócakultúrákban is okozott érdemi terméskiesést a fagy, itt már javában zajlik a szüret. A legkésőbb fakadó és virágzó gyümölcsfajok, mint a dió és a bodza esetében is láthatók károk, elsősorban az észak-keleti országrészben. Ezek hatását jelenleg még nem tudjuk becsülni, de várhatóan jóval mérsékeltebb, mint más gyümölcsfajok esetében. Fel kell hívni a figyelmet ismételten arra, hogy a termésbecslésben még jelentős bizonytalanságok vannak. A szokatlanul sok hideghatás miatt egészen a szüretig bizonytalan a termés, még a betakarítás előtt 2–3 héttel is kialakulhat egy erőteljes gyümölcshullás. Az egyes fajok szezonjának kezdete előtt, illetve szükség esetén szezon közben is folyamatosan korrigáljuk és közzétesszük prognózisunkat. A piaci árak és piaci folyamatok vonatkozásában jelenleg semmilyen érdemi becslésbe nem megyünk bele. Ehhez európai szintű terméprognózisokra van szükség.

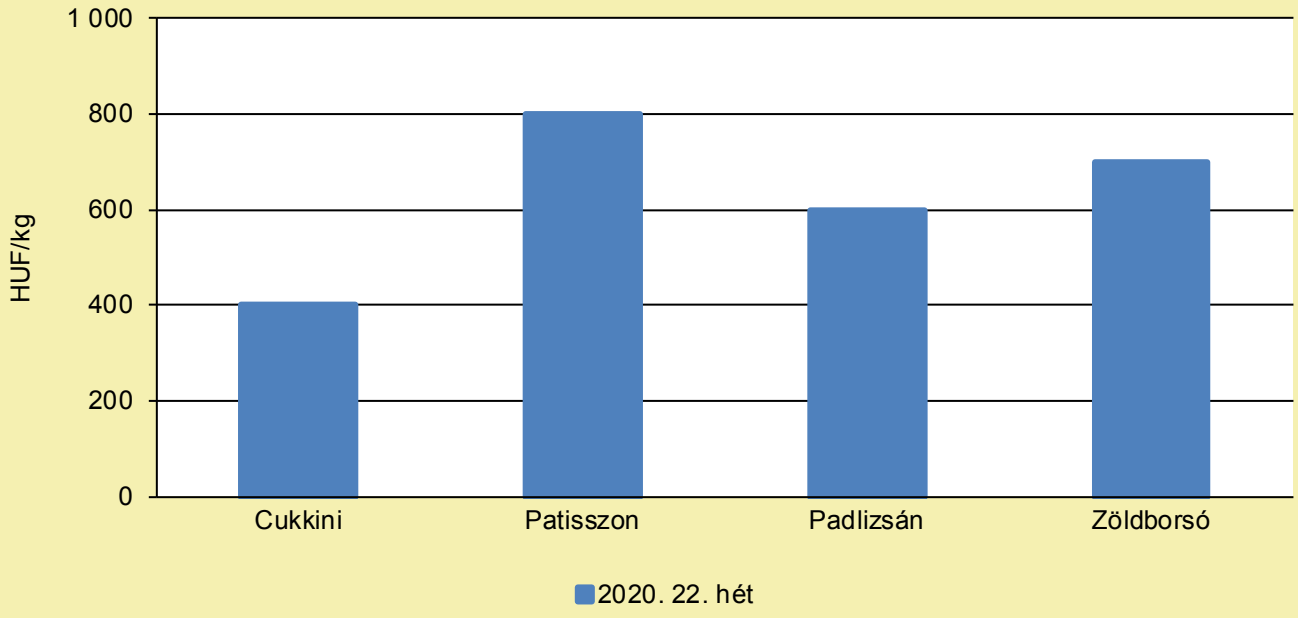
ZÖLDSÉG

Néhány belföldi zöldségfaj 22. heti vertikális árszerkezete (HUF/kg)

	Nagybani piacok			Fogyasztói piacok			Kiskeres-kedelmi láncok
	Budapesti Nagybani Piac	Debrecen	Szeged	Budapest Fővám tér	Debrecen	Szeged	belföldi termékek átlagárai
	Bruttó termelői ár			Bruttó fogyasztói ár			
Újburgonya	250	250	200	398	400	280	–
Burgonya	170	–	150	298	270	280	–
Gömbparadicsom	370	450	350	398	500	400	–
Paprika (tölteni való)	515	500	670	798	750	800	–
Kígyóuborka	300	270	300	498	450	450	–
Berakó (fürtös) uborka	380	500	500	498	650	–	–
Cukkini	400	450	550	498	900	700	–
Petrezselyem	750	400	500	698	890	950	–
Zeller (gumós)	300	200	300	498	600	580	–
Fejes káposzta	205	210	140	398	250	280	–
Vöröskáposzta	315	200	200	398	480	380	–
Kelkáposzta	300	400	350	498	550	450	–
Karfiol	450	400	550	598	550	700	–

Megjegyzés: A Budapesti Nagybani Piac esetében a hétfői árakat tüntetjük fel.
Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

Néhány belföldi termesztésű zöldségfaj bruttó termelői ára a Budapesti Nagybani Piacon (2020. 22. hét)

Megjegyzés: A Budapesti Nagybani Piac esetében a hétfői árakat tüntetjük fel.
Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

ZÖLDSÉG

LESZ-E MÉG A RÉGI AZ OROSZ PIAC?
(magyarmezogazdasag.hu, május 22.)

A spanyolországi exportőrszövetség, a FEPEX értesülései szerint az idén januártól áprilisig majdnem egyharmaddal több növényházi zöldség termett Oroszországban, mint tavaly ugyanebben az időszakban. Az idén év végén elvileg véget ér az uniós áru importtilalma, de kérdés, mekkora hely maradt az európai árunak több mint öt év embargó után. A FEPEX az oroszországi agrárminisztérium tájékoztatására alapozva tette közzé a számokat, a német fruchthandel.de portálon is olvasható a hír. Arról informálták a friss zöldség és gyümölcs külkereskedelmében érdekelt olvasókat, hogy úgy tűnik, Oroszország tartja magát a korábbi elképzeléséhez, és mind nagyobb mértékben szeretné magát függetleníteni az importtól. Összesen 389,3 ezer tonna növényházi zöldség termett 2020 januárja és áprilisa között, ami 29,4 százalékkal több, mint a 2019 első négy hónapjában szedett mennyiség. Az áru túlnyomó többsége uborka (275 ezer tonna) és paradicsom (107 ezer tonna). 2020-ra pedig rekordtermést prognosztizálnak, vagyis újabb lépést tesznek a zöldségönellátás felé az európai termékek 2014 nyarán bevezetett importtilalma óta. Az elmúlt öt évben közel ezer hektárral bővült a növényházi felület az új építéseknek és a korszerűsítéseknek köszönhetően, így uborkából 90, paradicsomból pedig 60 százalékban fedezi a hazai termesztés a belföldi igényeket – olvasható a beszámolóban. A spanyol exportőrszövetség – ahogy hasonló profilú uniós szervezetek is – régóta lobbizik az Európai Bizottságnál, hogy folytasson tárgyalásokat az orosz piac újranyitásáról. Az importtilalom elvileg véget ér az idén év végén, de ha így is lesz, akkor sem valószínű, hogy ugyanolyan lehetőségeket tartogat az orosz piac, mint az embargó előtt, hiszen az uniós szállítók helyét azóta „benőtte” a török, marokkói stb. áru. Spanyolország 2013-ban több mint 230 ezer tonna zöldséget és gyümölcsöt szállított az orosz piacra közvetlenül, más országok reexport-tevékenysége révén pedig ennél is több spanyol áru kerülhetett Oroszországba – olvasható az idézett FEPEX-közleményben.

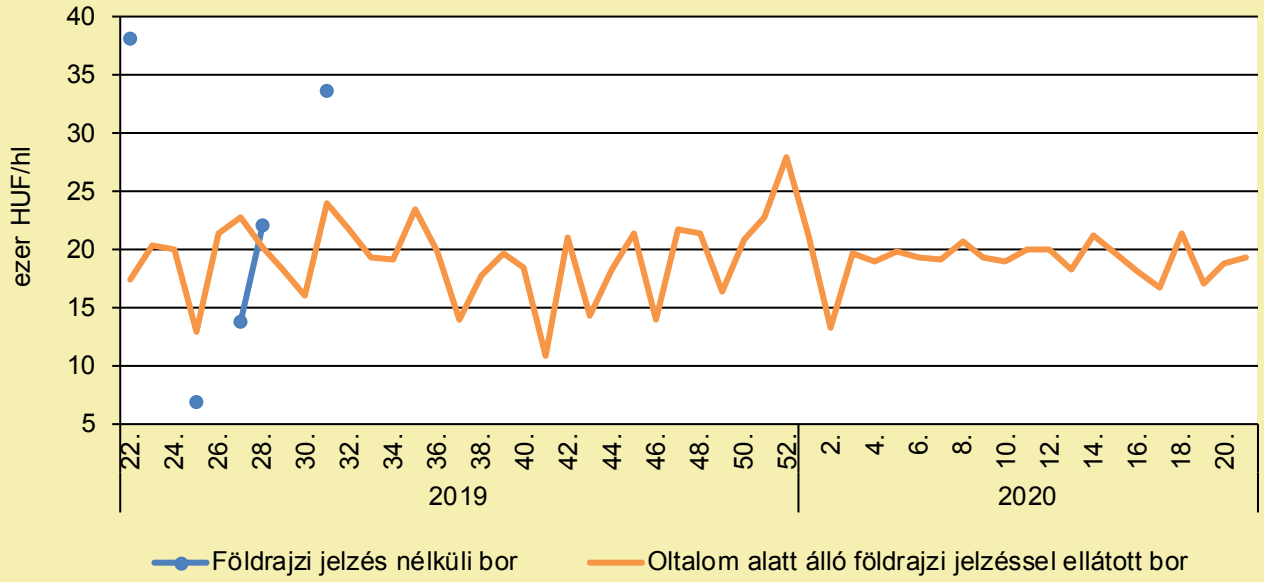
Néhány zöldségféle 22. heti ára a poznani, a hamburgi és a berlini nagybani piacon (HUF/kg)

	Származás	Poznan	Származás	Hamburg	Származás	Berlin
Burgonya	belföldi	104–135	belföldi	123–147	belföldi	126–154
Cukkini	külpiaci	389–466	Spanyolország	351–456	Spanyolország	421–491
Csiperkegomba	belföldi	544–622	belföldi	701–841	Spanyolország	771–981
Fejes káposzta	külpiaci	78–85	belföldi	70–140	belföldi	123–158
Padlizsán	külpiaci	544–622	Hollandia	561–631	Hollandia	456–561
Paradicsom	külpiaci	233–324	Hollandia	204–292	Hollandia	204–263

Megjegyzés: Átszámítva az MNB hivatalos középárfolyamán.
Forrás: www.wgro.com.pl, www.ami-informiert.de

BOR

A fehérborok feldolgozói értékesítési ára Magyarországon (2019–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

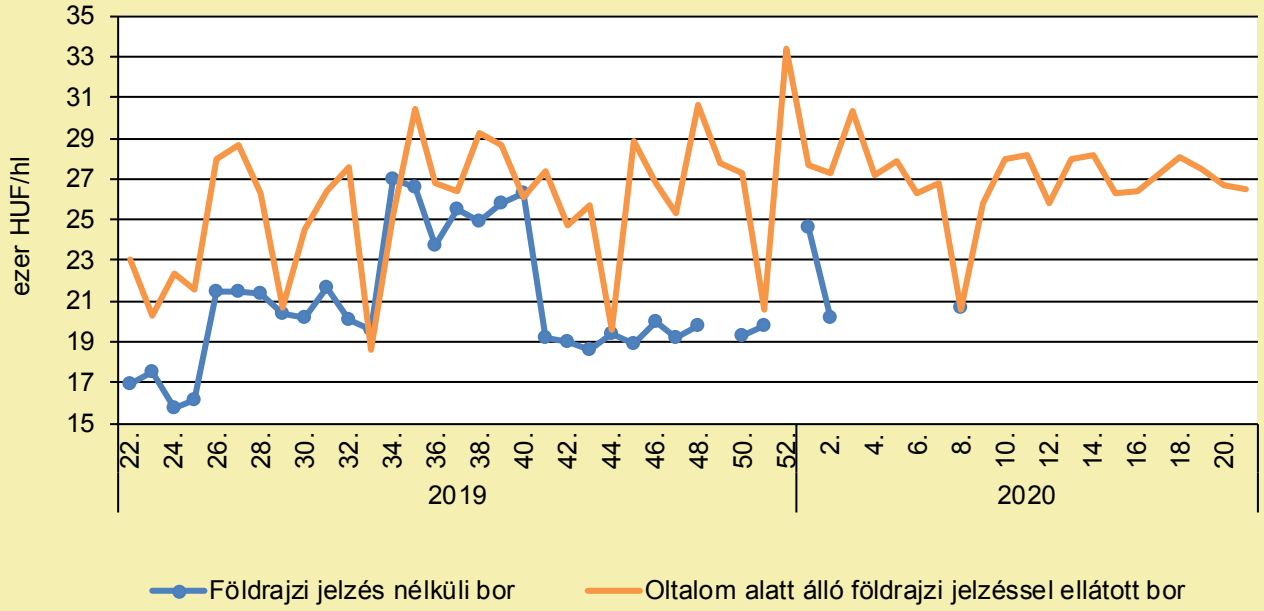
A belföldön termelt fehérborok feldolgozói értékesítési árának változása Magyarországon (HUF/hl)

	2019. 21. hét	2020. 20. hét	2020. 21. hét	2020. 21. hét/ 2019. 21. hét (százalék)	2020. 21. hét/ 2020. 20. hét (százalék)
Földrajzi jelzés nélküli bor	...	…	…	…	…
Oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott bor	16 834	18 781	19 363	115,02	103,10

… = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Megjegyzés: A feldolgozói értékesítési ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

BOR

A vörös- és rozéborok feldolgozói értékesítési ára Magyarországon (2019–2020)

Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

A belföldön termelt vörös- és rozéborok feldolgozói értékesítési árának változása Magyarországon (HUF/hl)

	2019. 21. hét	2020. 20. hét	2020. 21. hét	2020. 21. hét/ 2019. 21. hét (százalék)	2020. 21. hét/ 2020. 20. hét (százalék)
Földrajzi jelzés nélküli bor	23 335	…	…	…	…
Oltalom alatt álló földrajzi jelzéssel ellátott bor	23 395	26 604	26 513	113,33	99,66

… = Adatvédelmi korlátok miatt nem közölhető adat.
Megjegyzés: A feldolgozói értékesítési ár az áfát és a szállítási költséget nem tartalmazza.
Forrás: NAIK AKI PÁIR (a legfrissebb adatokért kattintson a linkre: https://pair.aki.gov.hu)

ERDŐGAZDÁLKODÁS

LELASSULT A GLOBÁLIS ERDŐVESZTESÉG
(magyarmezogazdasag.hu/farmer.pl, május 19.)

A felmérések szerint a globális erdőveszteség 2015-2019-ben lelassult, annak ellenére, hogy Brazíliában az utóbbi időben jelentősen megnőtt az erdőirtás. Az Egyesült Nemzetek Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Világszervezetének (FAO) adatai szerint ebben az időszakban kevesebb, átlagosan mintegy 10 millió hektár erdős terület szűnt meg, szemben a 2010 és 2014 közötti időszakkal, amikor átlagosan 12 millió hektárral csökkent az erdőterület világszerte. A FAO adatai szerint jelenleg 4,06 milliárd hektár erdős terület van a világon, így az egy főre jutó terület 0,52 hektár. Az erdők több mint fele öt országban található: Oroszországban 815, Brazíliában 497, Kanadában 347, az USA-ban 310, Kínában pedig 220 millió hektár. Az Unióban 2017-ben összesen 161 millió hektár erdővel borított terület volt, beleértve még Nagy-Britanniát. A jelenlegi becslések szerint a globális erdőterület 2010 óta évente 4,7 millió hektárral csökkent. Míg Ázsia, Óceánia és Európa erdőterületei az utóbbi évtizedekben növekedtek, addig Afrikában és Dél-Amerikában jelentős csökkenés tapasztalható. Pozitív jelenség, hogy 1990 óta a védett erdőterület globálisan 191 millió hektárral nőtt, ez a jelenlegi összterület 18 százaléka. A védett területeken elhelyezkedő erdők legnagyobb arányban Dél-Amerikában találhatók. A FAO vezetői szerint az erdőgazdaság és a mezőgazdaság együttműködésére van szükség ahhoz, hogy az erdőgazdálkodás veszteségei minél gyorsabban csökkenthetők legyenek. Ösztönözni kell, hogy egyre több erdőterület kerüljön a hosszú távú gazdálkodási tervek közé és a kitűzött fenntartható fejlesztési célokat a világ elérje.

ÚJ SZABÁLYOZÁSOK LÉPNEK ÉLETBE AZ ERDŐGAZDÁLKODÁSBAN
(oee.hu, május 21.)

Jelentős változásokat hoz a hazai erdőgazdálkodók életében az az új jogszabály, amelyet most fogadott el az Országgyűlés. A törvényben rögzített módosításokkal az Agrárminisztérium szerint egy olyan új, korszerű szabályozás léphet életbe, amely az erdőgazdálkodás sajátosságaihoz igazodó feltételeket teremt az ágazatban működő vállalkozások és az erdőtulajdonosok számára. Az elmúlt évek tapasztalatai alapján szükségessé vált a módosítás, a tulajdonosok ugyanis sokszor kiszolgáltatottak voltak a megbízott erdőgazdálkodókkal szemben. Gyakran előforduló probléma, hogy a fakitermelést a megbízott elvégezte, azonban az azt követő erdőfelújítási kötelezettséget nem teljesítette, így a tulajdonosok magukra maradtak. Éppen ezért az új szabályozás – a termelőszövetkezeti földhasználati jog alatt álló földrészletek tulajdonjogának rendezéséről és egyes földügyi tárgyú törvények módosításáról – a jövőben minden erdőgazdálkodásra kötött megbízási szerződést megszüntet, az új megállapodásokat pedig szigorú szabályokhoz köti. Jelenleg, akinek nincs tulajdonában valamilyen erdő, csak haszonbérlet útján válhat erdőgazdálkodóvá. A haszonbérlet tervezhetősége ugyanakkor bizonytalanabb, mint a szántóföldek esetében, ezért a jogalkotók az erdőre vonatkozó speciális erdőgazdálkodási haszonbérleti szabályokat határoztak meg. Az agráriumon belül az erdőgazdálkodás egyébként is egy speciális terület. Míg például a szántóföldi növénytermesztés esetében a termés, illetve a nyersanyag minden évben nagyságrendileg hasonló éves haszonnal és ráfordítással tervezhető, az erdőknél a megújítási ciklus jellemzően több emberöltő, csak a ráfordítást igénylő időszak hossza akár évtizedes is lehet.

TERMŐFÖLD ÉS VÍZGAZDÁLKODÁS

KISEBB TERMÉSRE SZÁMÍTANAK A RÉGÓTA TARTÓ ASZÁLY MIATT

(baon.hu, május 20.)

Lassan nyolc hónapja tart az aszály. Az Országos Meteorológiai Szolgálat jelentése szerint áprilisban, országos átlagban csak 8,8 milliméter csapadék hullott. Ez ötöde az ilyenkor szokásosnak. 2007 és 1946 után az idei volt a harmadik legszárazabb április az elmúlt 120 évben. Gáspár Ferenc, a Bács-Kiskun megyei agrárkamara elnöke ismertette a megyei helyzetet. A téli csapadék elmaradását sajnos a tavaszi csapadékhiány követte. A száraz időjárás hatását mind az őszi, mind a tavaszi vetésű növények megsínylik. A csapadék alakulását vizsgálva megállapítható, hogy a lehullott mennyiség jelentősen elmarad a sokévi átlagtól. Májusig összesen körülbelül 100 milliméter hullott Bács-Kiskun megyében, mely 23 százalékkal maradt el a korábbi évek átlagától. A csapadékhiányt vizsgálva fontos szempont az, hogy mekkora a talajnedvesség a növények számára hasznosítható vízkészlet százalékában. Ez a mutató a talaj felső 20 centis rétegében 25–38, a talaj felső 50 centis rétegében 35–40 százalékos – mondta a megyei agrárkamara elnöke. Az említett okok miatt a nyári betakarítású növényeknél jóval alacsonyabb termésátlagra számítanak. Azok a termelők, akiknél minden feltétel adott az öntözéshez, élnek is vele. Sajnos sokfelé kell már kelesztő öntözést is elvégezni. Ez természetesen jelentős mértékben növeli az önköltséget, ami az időjárás okozta terméskiesést is figyelembe véve jelentős jövedelemkiesést okozhat a gazdáknak. Hasonló a helyzet a gyepterületeken is. A legeltetési időszakot már megkezdő állattartók jelzése szerint a legelők növedéke a szokásosnál sokkal gyengébb, csak egy-két napot tudnak az állatok legelni olyan táblákon, ahol tavaly másfél-két hétig elegendő volt a takarmány. Amennyiben a nyári időszak is tartósan csapadékhiányos lesz, a szálastakarmány-ellátással és a legeltetéssel is gondban lesznek az állattartók – mondta a megyei agrárkamara elnöke. Bács-Kiskun megyében az öntözhető terület nagysága 11,538 ezer hektár (KSH, 2018). Meg kell említeni, hogy a száraz, aszályos időjárás miatt egyre több gazdálkodó érdeklődik a kutak bejelentésével kapcsolatban. A tartósan vízhiányos időszakban a vízhasználó bejelentése alapján, vízjogi engedély nélkül, egy alkalommal rendkívüli öntözési célú vízhasználat lehetséges.

TÁPANYAGELLÁTÁS

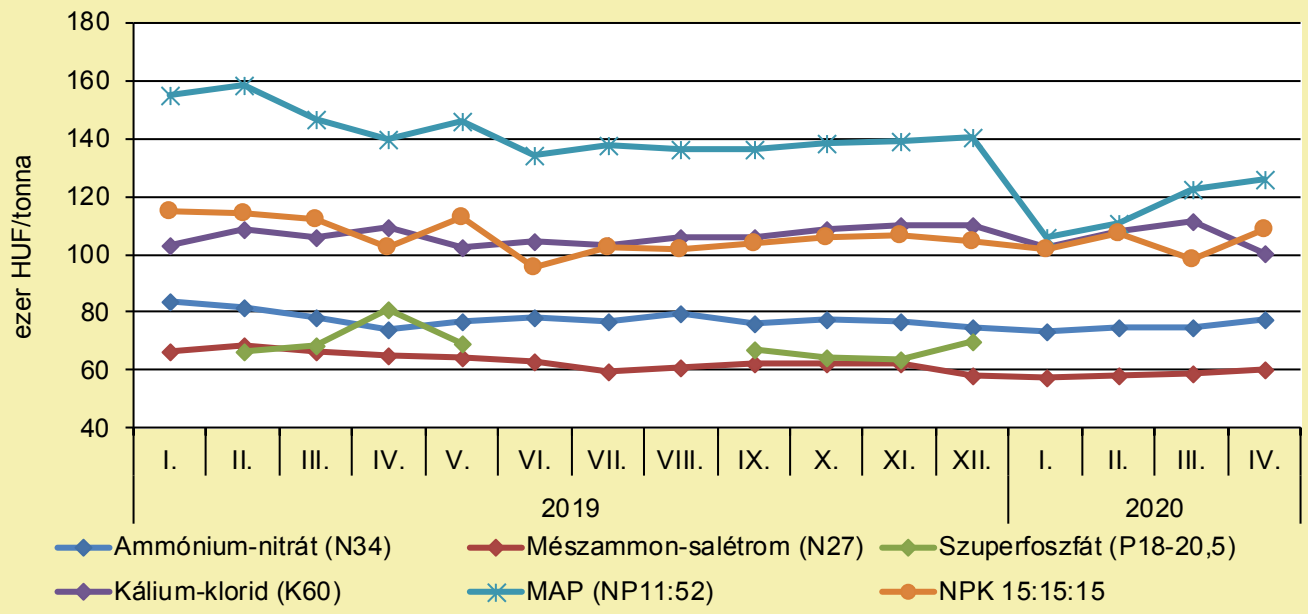
A TERMÉSFOKOZÓ NÖVÉNYTÁPLÁLÁS KUKORICÁBAN
(agroforum.hu, május 22.)

Nem ismeretlen a jelenség, miszerint a kukorica hat-hét leveles állapotában, érközi klorózis tünetei jelennek meg, mely elsőre cink hiányt feltételez. A főbb kérdések ezzel kapcsolatban: A talajból elfogyott a cink? Relatív cinkhiány mutatkozik? Ha van cink, valami gátolja a felvételét? A kérdésekre keresett válaszok során derült fény a foszfor és a cink kölcsönhatására, mely egyértelmű antagonizmusra utal. Ez azonban nem azt jelenti, hogy a felvételben gátolnák egymást, viszont a növényben feldúsuló foszfor nagymértékben befolyásolja a cink növényen belüli mozgását. Kezelni kell a kezdeti fejlődésben lévő növényt, a foszfor felvételt gátló hatások miatt, magas foszfor tartalmú levéltrágyával, melyet a növény 3-4 leveles állapotában kell kijuttatni, amit a növény azonnal felvesz és hasznosít.

MEZŐGAZDASÁGI INPUTOK 2020. ÁPRILIS HAVI FORGALMA
(NAIK AKI Statisztikai jelentések, A mezőgazdasági inputok havi forgalma, 2020/5. szám)

2020 áprilisában a beérkezett adatok alapján a műtrágyaforgalom a szezonnak megfelelően visszaesett, az előző évhez hasonlóan mintegy a negyedével kevesebbet adtak el a kijelölt forgalmazók, mint egy hónappal korábban. A legkeresettebb termék a vizsgált hónapban a mészammon-salétrom (MAS) volt, majd ezt követte az ammónium-nitrát. Az értékesítési árak a tárgyhónapban az előző hónaphoz képest 2,5–10 százalékkal tovább emelkedtek a kálium-klorid kivételével. Az értékesítési árak tavaly áprilishoz képest még mindig elmaradnak a legtöbb termék esetében, azonban az ammónium-nitrát és a NPK 15:15:15 ára átlagosan 4–5 százalékkal meghaladta az előző évi árszintet.

Az egyszerű és az összetett műtrágyák értékesítési átlagára ÁFA nélkül

Megjegyzés: A témában friss adatokat előreláthatóan a NAK 25. heti Piaci és Árinformációk kiadványában talál.
Forrás: NAIK AKI Agrárstatisztikai Osztály adatgyűjtése alapján

VETŐMAG

MOST ÉRDEMES CIRKOT VETNI
(magyarmezogazdasag.hu, május 21.)

Kiváló kiegészítője lehet a cirok a tavaszi vetésszerkezetnek, hiszen remekül tűri a száraz és aszályos időjárást, ideális vetési ideje pedig a május. A vetésénél be kell tartani ugyan néhány egyszerű szabályt, de ha már kikelt, strapabíró, a kártevőknek és a szárazságnak egyaránt jól ellenálló növény lévén stabil termésre lehet számítani. Az idei aszályos évben különösen érdemes odafigyelni a cirokra, még a sikertelennek bizonyult kukorica helyére vetve is megmentheti az adott területet. Tény, hogy a cirok egyelőre nem túl ismert, pedig számos előnye van. A klímaváltozás elsősorban a szárazságtűrését és a szívósságát emeli ki, és még az idei aszályos évben is kiváló választás lehet. A cirok esetében is a vetés és a kelés közötti időszak a legkockázatosabb, ezért a legtöbb figyelmet ekkor igényli. Utána kevés a rizikótényező, mert kelés után meglepően erőssé és szívóssá válik, sem a kártevők, sem az időjárás nem veszélyezteti. A május a legideálisabb a cirok vetésére. Alapvetően akkor érdemes vetni, ha a talajhőmérséklet tartósan 12 Celsius-fok. Fontos tudni, hogy a szemes cirok korai fajtáinak bugavirágzatában általában kevesebb mag van. Ezt sűrűbb vetéssel lehet kompenzálni. Ugyanakkor a gyenge vízmegtartó képességű, például homokos talajokon ez kockázatos lehet, mert ha ilyen talajba túl sűrűn vetünk, túl sok növény konkurál egymással a szűkös tápanyag- és vízkészletért. Későbbi fajták esetében azonban a normál vetési távolság is jó eredményt hozhat, sőt, kimondottan jó alternatívát jelent a szárazságot kiválóan tűrő cirok. Az európai fajtakatalógusban több mint 300 szemes- és takarmánycirok-fajta található, és a katalógus 2014 óta egyre jobb eredményeket felmutató, korai hibridekkel bővül. A széles fajtakínálat a sikeres cirok-termesztés egyik kulcseleme.

MARTONVÁSÁRI ORSZÁGOS KALÁSZOS FAJTABEMUTATÓ
(agroforum.hu, május 25.)

Fajtabemutatóra szóló meghívás a 2020. június 10. és 12. között tartandó, a rendkívüli helyzetre való tekintettel a szokásostól eltérő rendezvényre. A részvétel előzetes regisztrációhoz kötött a www.agrar.mta.hu honlapon, illetve a 06 22 569-540 telefonszámon. A bemutatóparcellák látogatása vezetéssel, 20 fős, félóránként induló csoportokban lehetséges az érvényben lévő óvintézkedések betartása mellett (szájmaszk, távolságtartás). Helyszín: az ATK Mezőgazdasági Intézet martonvásár-erdőháti és lászlópusztai bemutatótere. Időpont: 9–16 óra között.

NÖVÉNYVÉDELEM

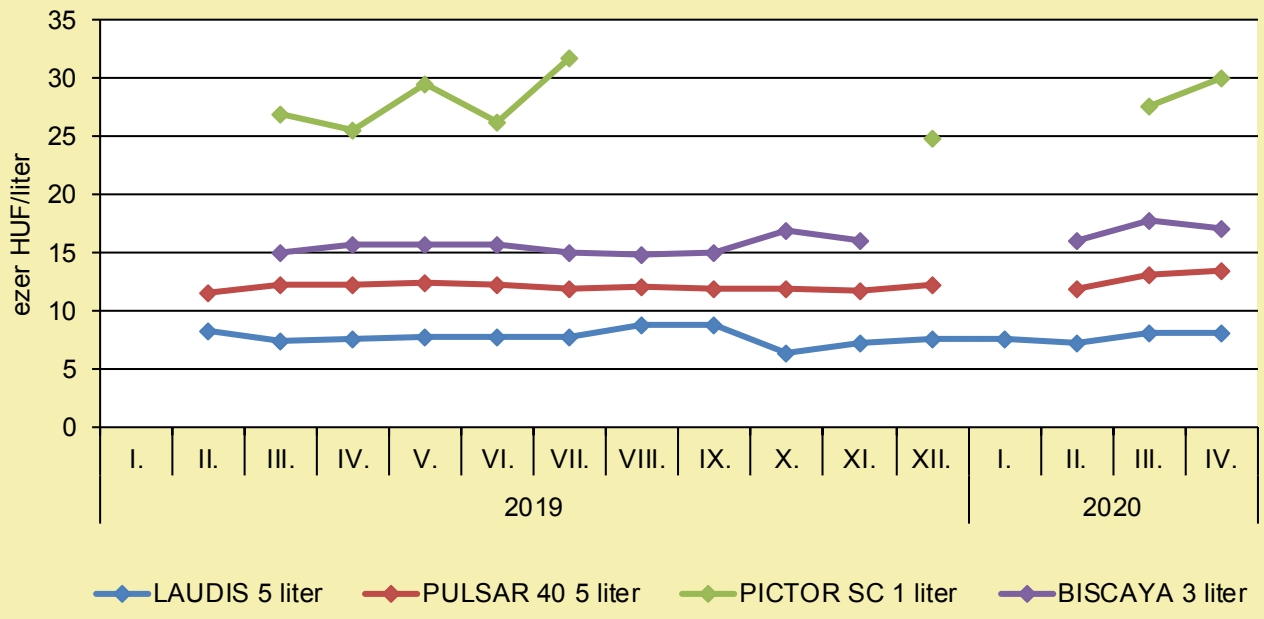
KÓROKOZÓK ASZÁLYOS KÖRÜLMÉNYEK KÖZÖTT
(agroforum.hu, május 22.)

Több kórokozó, így a búzát támadó fahéjbarna foltosság (Pyrenophora tritici repentis), illetve az árpa állományok lombozatára veszélyes hálózatos levélfoltosság (Pyrenophora teres) és a gyakoribb barna levélfoltosság (Cochliobolus sativus) esetében a primer, aszkospórás eredetű fertőzési hullám a víz hiánya miatt még nem fejeződött be, így egy nagyobb csapadékhullás után nemcsak konídiumos, hanem még aszkospórás eredetű fertőzésre is számítani kell.

MEZŐGAZDASÁGI INPUTOK 2020. ÁPRILIS HAVI FORGALMA
(NAIK AKI Statisztikai jelentések, A mezőgazdasági inputok havi forgalma, 2020/5. szám)

A növényvédő szerek előző hónapban megnövekedett kereslete 2020 áprilisában lecsendesedett, a vizsgált szerek forgalma közel a fele volt az egy hónappal ezelőttinek. Az előző év áprilisához viszonyítva a gombaölők és a rovarölők iránti kereslet alacsonyabb volt a tárgyhónapban. Egyedül a gyomirtók iránt volt nagyobb érdeklődés idén áprilisban, mint egy évvel korábbi ugyanezen időszakban. Az értékesítési árak vegyesen mozogtak a tárgyhónapban ez előző hónap áraihoz képest, a gombaölők kivételével. E termékkategóriánál az árak emelkedtek. A másik két kategóriánál az árak csökkenése egyes termékek esetében alig volt érzékelhető (a Biscaya kivételével). Azoknál a termékeknél viszont, ahol nőtt az ár, ott 1,4–11 százalékos volt a különbség. Az előző év áprilisához képest az értékesítési árak a tárgyhónapban minden vizsgált termék esetében növekedett (+4,7–20 százalékkal).

Egyes növényvédő szerek értékesítési ára ÁFA nélkül

Megjegyzés: A témában friss adatokat előreláthatóan a NAK 25. heti Piaci és Árinformációk kiadványában talál.
Forrás: NAIK AKI Agrárstatisztikai Osztály adatgyűjtése

AGROTECHNIKA

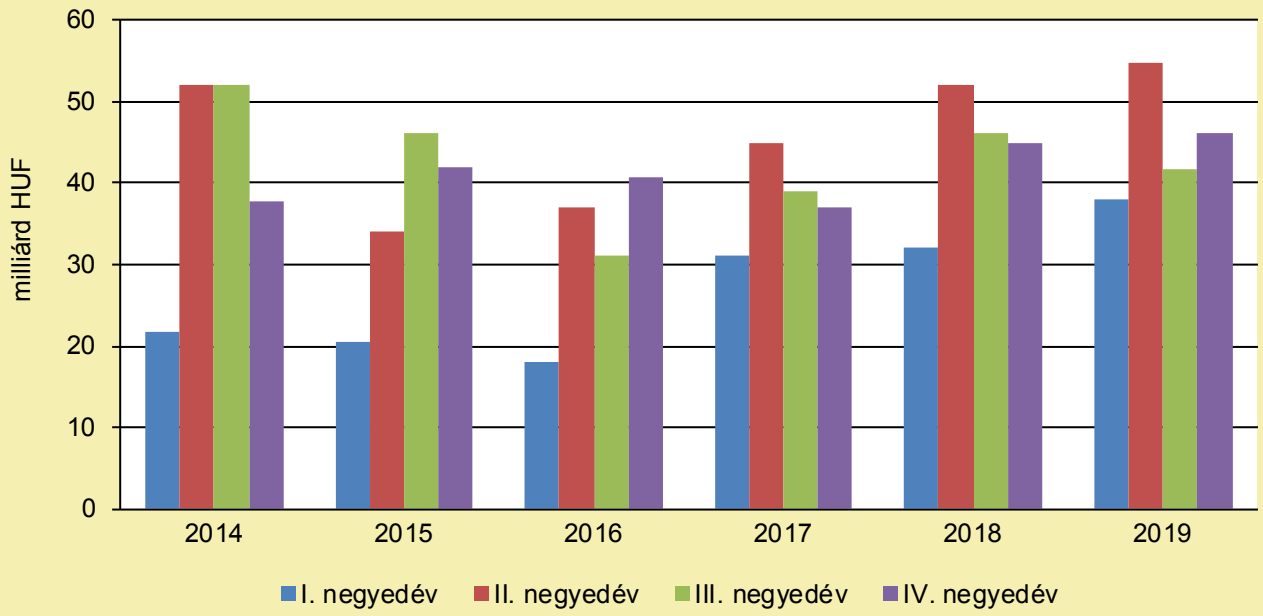
DÜBÖRÖG A PRECÍZIÓS BETAKARÍTÁSI TECHNOLÓGIÁK PIACA
(agroinform.hu, május 25.)

A precíziós betakarítási technológiák globális piaci értéke 2019-ben 11,6 milliárd dollárt képviselt, amely összeg 2027-ig – évi 8,6 százalékos ütemben emelkedve – várhatóan eléri a 22,9 milliárd dollárt – írja a grandviewresearch.com. A technológiai eszközök gyártásában és alkalmazásában jelenleg Észak-Amerikáé a vezető szerep, de rohamosan fejlődik Ázsia csendes-óceáni térsége is. Ennek a fejlődésnek a legfontosabb mozgatórúgója a vezető nélküli kombájnok és a robotok, illetve távérzékelési eszközök és szenzorok, 3D felvevő kamarák, valamint az automata üvegházi berendezéseknek a növekvő kereslet által diktált, fokozódó alkalmazása. Emellett jelentős szerepet játszik az a tény is, hogy a megfelelően képzett és magas költségekkel járó munkaerő hiányát elsősorban az ilyen gépek tudják pótolni.

A MEZŐGAZDASÁGI GÉPÉRTÉKESÍTÉS ALAKULÁSA 2019. ÉVBEN
(NAIK AKI Statisztikai jelentések, Mezőgazdasági gépek forgalma, 2020/1. szám)

Az egyéni gazdaságok és a társas vállalkozások 2019-ben 180,7 milliárd forint értékben vásároltak új mezőgazdasági gépeket, ami 3 százalékkal haladta meg az egy évvel korábbi eladásokat. Alkatrészekre 55,6 milliárd forintot fordítottak, ami 7 százalékos növekedés a bázisidőszakhoz képest. A gazdálkodók továbbra is az erőgépek beszerzésére költötték a legtöbbet, ami a mezőgazdasági gépberuházás összértékének 56 százalékát adta. A teljes értékesítésen belül a traktorok 34, a gabonakombájnok 12 százalékos arányt képviseltek. 2019-ben 3094 új traktort értékesítettek 61 milliárd forint értékben.

A forgalmazó szervezetek mezőgazdaságigép- és alkatrész-értékesítése mezőgazdasági végfelhasználóknak

Megjegyzés: A témában friss adatokat előreláthatóan a NAK 24. heti Piaci és Árinformációk kiadványában talál.
Forrás: NAIK AKI Agrárstatisztikai Osztály adatgyűjtése alapján

MALOM– ÉS SÜTŐIPAR

ASZTALON A KENYÉR A JÁRVÁNY ALATT IS – A PÉKSÉGEKNEK IS SOKAT KELLETT ALKALMAZKODNI

(feol.hu, május 26.)

Az elmúlt hetekben, hónapokban bizonyossá vált, hogy mindennapi kenyerünkre mekkora szükség van. A pékségeknek rövid idő alatt át kellett állniuk a rendkívüli helyzet miatti „vészüzemre”, mindent megtéve, hogy biztonságosan kiszolgálják partnereiket, hogy megvédjék dolgozóikat a fertőzéstől. „Termelésünk és kiszállításunk is folyamatos” – mondta Rotter Jenő, egy székesfehérvári sütőipari cég vezérigazgatója. „Naponta 15-féle kenyeret sütünk különböző kiszerelésekben, péksüteményekből mintegy 20 ezer a megrendelésünk, finompékáruból naponta 2000–3000 fogy. Termelésünk 40 százalékát Budapesten értékesítjük, 30-30 százalékát Székesfehérváron, valamint Veszprémben, Dunaújvárosban, Bicskén, Tatán, Oroszlányban és Móron.” „Békeidőben” jelentős forgalmat bonyolítanak le a közületekkel (iskolák, óvodák, kórházak, szociális intézmények), bevételük mintegy 30 százalékát, ami most nagy kiesést jelent a cégnek. A sütőipari termékek gyártásához négy fontos alapanyag szükséges: liszt, víz, élesztő és só. Tárolási kapacitásunk jelentős, ezt most ki is használjuk, de beszállító partnereink is az igényeknek megfelelően tudnak szállítani – tette hozzá a vezérigazgató. Folyamatos a munka egy lajoskomáromi pékségben is. – Úgy tapasztaltuk, a járvány idején megváltoztak étkezési szokásaink – mondta a pékség részéről Wanderer Ildikó. – Kenyérből, zsemléből, kifliből ugyanannyi fogy, de a különböző péksütemények vásárlását jobban meggondolják az emberek. A biztonságos munkavégzésre kiemelten ügyelnek, használják a kellő védőeszközöket, mert bár igaz, hogy a sütéssel (a 300 fokban) elpusztulnak a vírusok, baktériumok, de utána is nagy szükség van a tiszta kézre és a tiszta fejre. Mintaboltjukban a mai napig ablakon keresztül történik a kiszolgálás. A családi pékség termékeit lajoskomáromi központtal mintegy 50 kilométer sugarú körben szállítják a környező településekre, megyehatáron belülre és túlra.

TAKARMÁNYIPAR

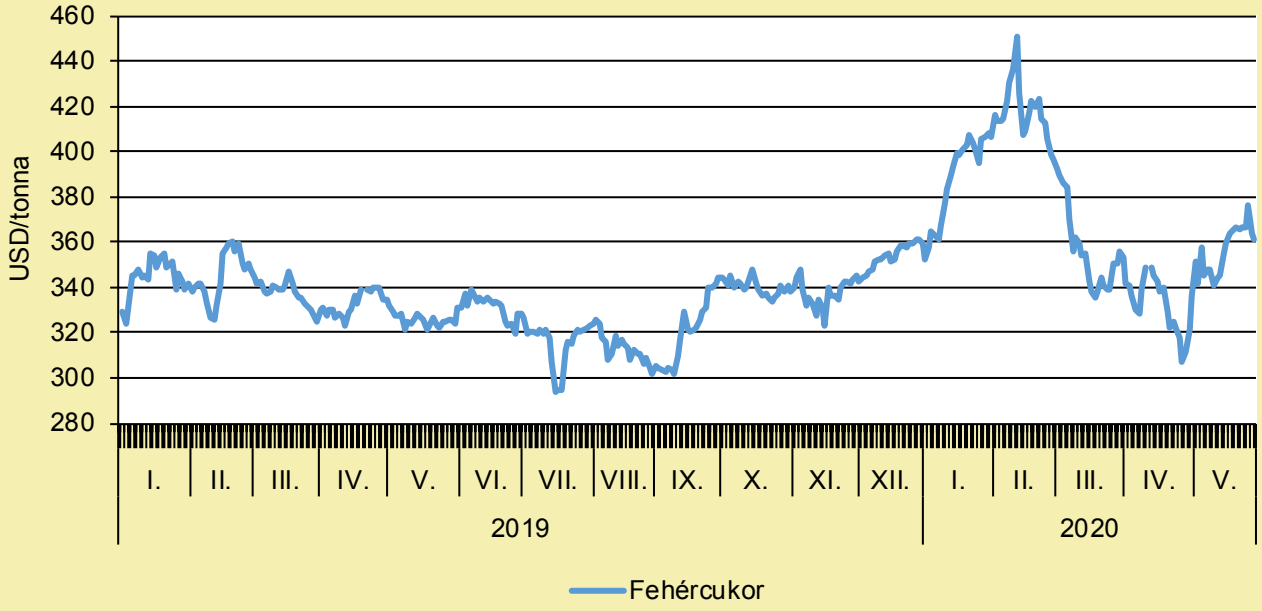
MEGFELELŐ TAKARMÁNY, EGÉSZSÉGES ÁLLAT

(agrariumblog.hu, május 21.)

Az állatok egészségének kulcsfontosságú komponense a takarmányozás, a bevitt tápanyagok és a környezeti hatások összessége. A táplálék emésztésének minősége, a felszívódó tápanyagok mennyisége a jó közérzetet, ezáltal a minőségi állattenyésztést teszi lehetővé. Ahogy a természet ökoszisztémájának felborulásakor is káros, veszélyes folyamatok indulhatnak meg, ez a folyamat egy állat tápcsatornájában is lejátszódhat. Az állatok bélrendszerében lévő mikroorganizmusok egy ökoszisztéma részei, melyek együtt, mikrobiótát alkotva felelnek az állat egészségéért. A haszonállatoknál a mikrobióta az állat energia-szabályozásában, a pH érték szabályozásában, a vitaminok és az aminosavak kezelésében, az anyagcsere folyamatokban játszik szerepet. Ezek összessége az állat immunrendszerére is nagy hatással van, a bélrendszer, bélbolyhok fejlődését segíti. A bélrendszer működése a születéskor kezd kialakulni, amelyben az anyatejes táplálás miatt, az anyai mikrobiótának jelentős szerepe van. Ha ez az ökoszisztéma megbomlik, akkor az betegségek táptalaja lehet. Úgynevezett probiotikumok, azaz megfelelő mikroorganizmusok segítségével az egyensúly visszaállítható. A nagyüzemi állattenyésztés a haszonállatoknak, például a sertéseknek óriási stresszforrás lehet, amely felboríthatja az emésztőrendszeri mikrobióta helyes működését. A legkritikusabb időszak a szopós malacok elválasztása a kocától és a takarmányra való áttérés. Ekkor, a stresszhelyzetből és az új táplálékból kifolyólag megváltozik az egyedek mikrobiótája. Korábban e folyamat ellen antibiotikumokkal, különféle fémek sóival védekeztek, de ezt a legtöbb országban betiltották. A kutatások bebizonyították, hogy a hangsúlyt a megelőzésre kell helyezni. Számos probiotikum, például a Enterococcus faecium, Bacillus, Lactobacillus hatékony szerepet tud betölteni a káros baktériumok elleni védekezésben. Fontos, a helyes takarmányozás, hiszen a nagyüzemi sertéstartás termelékenységét, és egyben jövedelmezőségét tudjuk növelni vele.

CUKORIPAR

A fehércukor legközelebbi határidőre szóló jegyzése a londoni árutőzsdén (2019–2020)

Forrás: LIFFE

ITALGYÁRTÁS

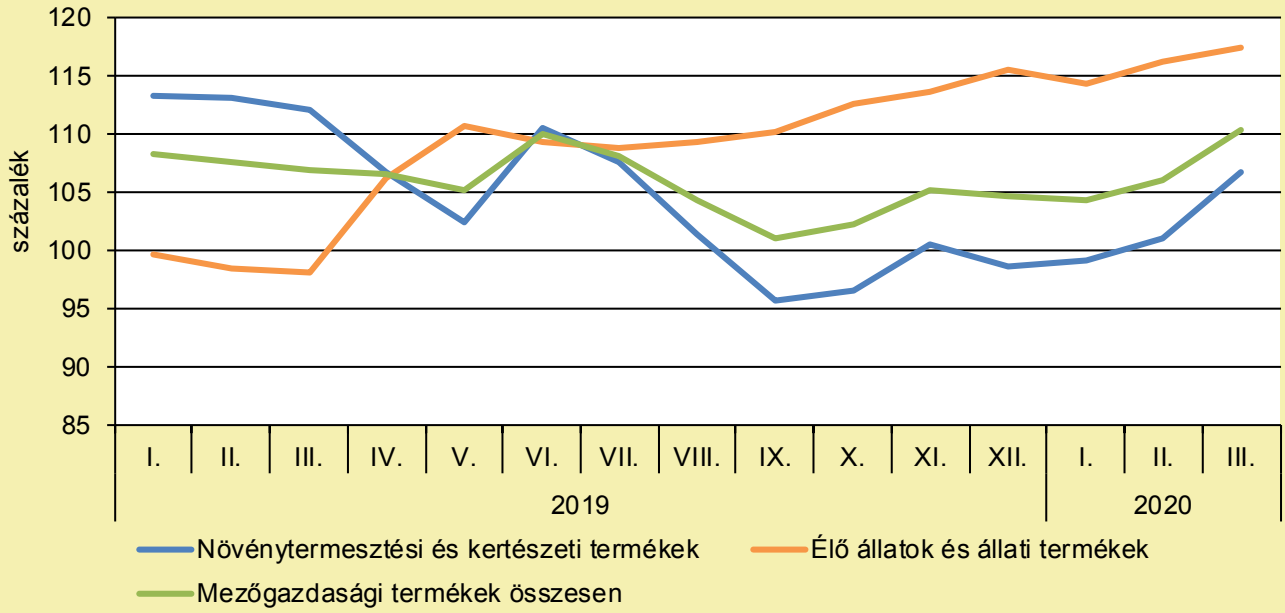
ITT VOLT MÁR AZ IDEJE: SAJÁT ÜNNEPNAPOT KAPOTT A VILÁG MÁSODIK LEGKEDVELTEBB ITALA

(agrarszektor.hu, május 24.)

Talán meglepően hangzik, de a víz után a leggyakrabban fogyasztott ital a tea. Milliók rajonganak érte Indiától az Egyesült Királyságig, Afganisztántól Algériáig. Valahol minden kultúra egy kicsit a saját képére formálta. Bár több száz éves múltja van, nincs jele annak, hogy a világ ráunt volna. 2018-ban 5,8 millió tonna tea fogyott az ENSZ Élelmezésügyi és Mezőgazdasági Szervezetének (FAO) közlemény alapján. A tea vonzereje a fiatalabb generációk felé is működik, akik rendszeresen új trendi termékekkel tágítják a teakultúra határait. Ezért az ENSZ 2019-ben a tea nemzetközi napjává nyilvánította május 21-ét, amit idén ünnepelhetett először az emberiség. De mit jelent a tea a négy legnagyobb exportőr országnak? Miközben a legnagyobb termelő országokban (Kína, India) a tea nagy része a hazai piacon talál vevőre, Kenya a termény nagy részét külföldön értékesíti. 2018-ban Kenya volt a legnagyobb teaexportőr ország a világon, 80 százalékos exportaránnyal. A teatermelés az ország egyik legfontosabb mezőgazdasági ágazata. A trópusi éghajlatnak és a tápanyagdús vulkanikus talajnak köszönhetően a kenyai tea feltűnő élénk színű és aromákban gazdag. A fő termék, a fekete tea mellett zöld, sárga és értékes fehér tea is található az ország termékpalettáján. A legjelentősebb teatermelő ország Kína, a világ teatermelésének 43,2 százaléka, vagyis 2,6 millió tonna köthető hozzá, és 360,7 ezer tonnával a második legnagyobb exportőr volt 2018-ban. Mindemellett a kínaiak a legnagyobb teaivók, akik a világ teafogyasztásának közel 40 százalékáért felelnek. A FAO által globálisan jelentősnek minősített mezőgazdasági örökség-rendszerek között négy tea termőterület is van: a több mint 10 ezer éves japán hagyományos integrált tea-fű rendszer Shizuokában – egy ritka példa a mezőgazdasági termelés és a biológiai sokféleség egyensúlyára, és további kettő pedig Kínában. A jázmin és teakultúra rendszer a kínai Fuhzou-ban attól különleges, hogy a jázmin és teabokrok a speciális helyi mikroklímának köszönhetően együtt nőnek, ami máshol nem fordul elő. Ez az itteni teának természetes jázmin aromát ad. Ez egy olyan módszer, amit több mint ezer éve alkalmaznak itt. Jünnan tartományban a hagyományos puer tea agrár-ökoszisztéma a világ legnagyobb erdővel kombinált teatermő területe, amit több ezer éve alakítottak ki a helyiek tradicionális módszerek használatával. A zöld tea a legnépszerűbb és legtöbbet fogyasztott tea Kínában. A tea 1839-ben jelent meg először Srí Lankán, amikor egy maroknyi teamagot elvetettek a Királyi Botanikus Kertben Peradneiyában. Ezután a teatermelés hatalmas fejlődésnek indult és kis mérete ellenére az ország a világ ötödik legnagyobb termelőjévé vált, és 282,4 ezer tonnával harmadik az exportőrök között. India és a tea elválaszthatatlanok. A FAO kormányközi csoportjának becslései szerint a tea az ország legnagyobb „munkaadója” 3,5 millió embernek biztosítva munkát. Az ország a második legjelentősebb termelő és fogyasztó, a globális teafogyasztás 20 százalékát adja. Bár a termelés java helyben kerül felhasználásra, India a negyedik legnagyobb exportőr. A Himalája lankáin terülnek el a világ talán legismertebb termőterületei, köztük Darzsiling és Asszám.

AGRÁRÁGAZAT ÁLTALÁBAN

A mezőgazdasági termelői árak alakulása (előző év azonos időszaka = 100 százalék)

Megjegyzés: A témában a következő friss adatokat a NAK 24. heti Piaci és Árinformációk kiadványában találja.
Forrás: KSH adatok alapján NAIK AKI szerkesztés

AGRÁRÁGAZAT ÁLTALÁBAN

KORONAVÍRUS: ÚJABB INTÉZKEDÉSEKKEL SEGÍTIK A MAGYAR GAZDÁLKODÓKAT
(agrarszektor.hu május 22.)

A napokban a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretein belül a korábbi intézkedéseket követően újabb, a hazai agrárvállalkozások számára segítséget nyújtó intézkedés született, megjelent ugyanis az Agrár-Vállalkozási Hitelgarancia Alapítvány (AVHGA) Krízis Agrárgarancia Programja. Az új konstrukció részeként az alapítvány a mikro-, kis- és középvállalkozások, köztük az őstermelők és családi gazdálkodók ügyleteihez 2020. december 31. napjáig 90 százalékos készfizető kezességet is vállal. A válság minden ágazatot másképp érint, ezért a mezőgazdaságot sem lehet egy kalap alá venni a többi szektorral, sőt, nagy különbségek figyelhetők meg abban, hogyan hatott az egyes alágazatokra a krízis. Mindenképpen érdemes kiemelni, hogy azokat a vállalkozásokat érintette talán a legrosszabbul a koronavírus-járvány, amelyek exportálnak, illetve azokat, amelyek hosszabb szállítói láncokban vesznek részt. Az is biztos, hogy ez a válság felhívta a figyelmet arra, hogy mennyire létfontosságú és stratégiai ágazat a mezőgazdaság; most értékelődött fel igazán az élelmiszerellátás jelentősége. Mindig is tudtuk, hogy a mezőgazdaság finanszírozási igénye sokkal magasabb, mint más ágazatoké, legyen szó akár a forgóeszközhitelekről, akár a beruházásokról. Az agrárvállalkozások finanszírozásában régóta fontos szerepet tölt be az AVHGA, és ez a mostani, rendkívüli időkben sincs másképp. Tőke- és beruházásigényes ágazatról van szó, aminek minden pillanatban működnie kell. A jelenlegi nehéz helyzetben számos vállalkozás fizetőképessége romlik, ezzel együtt pedig a hitelképességük is gyengülhet, közben viszont nagy szükségük van forgóeszközhitelekre. Szerencsére több olyan termék is van, amelyek állandó hitelkeretet biztosítanak, ezek a mostani veszélyhelyzetben is rendelkezésre állnak, és az igénylésük sem torpant meg az utóbbi időszakban. Több pénzintézet is előrukkolt a járvány okozta problémák miatt az agrárium számára kedvező konstrukciókkal, illetve a kormány is hozott több olyan intézkedést, amely a mezőgazdaságot és az élelmiszeripart segíti. Elegendőek-e ezek a megoldások ahhoz, hogy a hazai vállalkozásokat életben tartsák? A koronavírus-járvány megjelenése óta hozott uniós intézkedések, illetve a magyar kormány döntései a likviditáshoz jutást segítik, hiszen a kockázatosabbá vált ügyfelek folyamatos hitelezése kiemelt feladat. Ugyanakkor a bankok óvatosabbá, kockázatkerülőbbé válhatnak. A hitelezést segítő kormányzati lépéseknek a lényege, hogy megerősítsék a bankok hitelezési hajlandóságát, és kedvező feltételeket nyújtsanak a vállalkozásoknak. Az agrárium számára biztosított lehetőségek közül érdemes kiemelni az Agrár Széchenyi Kártyát, amelynek valamennyi gazdálkodóját az AVHGA kezessége támogatja. E termék kiemelt támogatású változata, az ASZK Plusz egy kedvezményes feltételrendszerű, emelt hitelösszegű, 100 százalék kamat- és kezességi díjtámogatásban, illetve költségtámogatásban részesített folyószámlahitel, amelyet kifejezetten a koronavírus miatt nehéz helyzetbe került agrárvállalkozásoknak nyújtanak.

MEGKEZDŐDNEK AZ AKG, ÖKO GAZDÁLKODÁS HELYSZÍNI ELLENŐRZÉSÉNEK TERÜLETMÉRÉSEI
(mvh.allamkincstar.gov.hu, május 22.)

A Magyar Államkincstár a helyszíni ellenőrzések mérési feladatait – a korábbi évekhez hasonlóan – már az egységes kérelem (EK) beadását megelőzően megkezdi az alábbi jogcímek esetében:

- VP4-10.1.1-15 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés,
- VP4-10.1.1-16 Agrár-környezetgazdálkodási kifizetés,
- VP-4-11.1.-11.2.-15., Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása, valamint az
- VP4-11.1.-11.2.-18. Ökológiai gazdálkodásra történő áttérés, ökológiai gazdálkodás fenntartása.

A koronavírus-járvány (COVID-19) miatt kialakult vészhelyzetre tekintettel azonban a helyszíni mérések a gazdálkodó jelenléte nélkül fognak megvalósulni. További részletek a hivatkozásra kattintva elérhetők.

AGRÁRÁGAZAT ÁLTALÁBAN

ZAJLANAK A MUNKÁK AZ ORSZÁGOS ISKOLAKERT-FEJLESZTÉSI PROGRAMBAN
(NAK/AM, május 25.)

Folyamatosan kapják az eszközöket az Országos Iskolakert-fejlesztési Program pályázatán nyert intézmények, emellett zajlik a kertészeti és pedagógiai mentorálás is. Idén újabb 50 óvoda- és 50 iskolakert kialakítását, mentorkertek fejlesztését, valamint az intézmények mentor szerepre történő felkészítését támogatja az Agrárminisztérium. A 30 órás pedagógus-továbbképzéseken az iskola-, illetve óvodakert-vezetők a helyzetre való tekintettel két szakaszban vesznek részt. Az elméleti tananyagot nyáron online tanrend segítségével, távoktatás keretében sajátíthatják el. A gyakorlati, helyszíni oktatást várhatóan ősszel tartják meg. Az Iskolakertekért Alapítvány emellett elindította az „Iskolakert-online" elnevezésű sorozatot, hogy ezzel is segítse az Iskolakerti Alapozó Alprogram első két ütemében részt vett mintegy 67 intézmény, valamint a már működő új iskolakertek vezetőinek munkáját. Az iskolák és az óvodák várhatóan kora ősszel alakíthatják ki az új kerteket, előkészítve a terepet egy tél alá vetéshez, majd a tavaszi folytatáshoz.

1 MILLIÁRD FORINTOT KAPNAK A MÉHÉSZEK A GAZDASÁGVÉDELMI AKCIÓTERV KERETÉBEN!
(magyarmezogazdasag.hu, május 23.)

A méhészek a napraforgó virágzás után, július utolsó két hetében nyújthatják be az igényléseiket, a méhállomány egészségügyi kondíciójának megőrzéséhez igénybe vehető csekély összegű támogatásról szóló 29/2019. (VI. 20.) AM rendelethez hasonlóan. A támogatás csak elektronikus úton nyújtható majd be. Május 22-én, a Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében a Kormány elfogadta az Agrárminisztérium által összeállított, a mezőgazdasági és élelmiszeripari szakmai szervezetek által megfogalmazott javaslatokra épített Nemzeti Élelmiszergazdasági Válságkezelő Programot. A Gazdaságvédelmi Akcióterv keretében a mezőgazdasági ágazatban a COVID-19 koronavírus okozta gazdasági problémák kezelését célzó többletforrás biztosításáról szóló 1196/2020. (IV. 30.) Korm. határozat biztosítja, az elfogadott program finanszírozására szolgáló 1 milliárd forintot, mely a méhészeti ágazatot érinti.

ÉLELMISZERIPAR ÁLTALÁBAN

EGÉSZSÉGESEBBEN EVETT AZ ORSZÁG A KARANTÉN ALATT
(trademagazin.hu, május.25.)

Tízből kilenc magyar otthon főzött a karantén alatt, az ország rendszeresebben evett, mint korábban, sokan tudatosan odafigyeltek az egészséges étkezésre, a zöldségek és gyümölcsök fogyasztására – derült ki az Upfield Hungary és a 24.hu közös kutatásából, amellyel a világ egyik vezető margarin gyártója arra kereste a választ, hogyan változtatták meg a vírus miatti kijárási korlátozások a magyarok étkezési szokásait. Az online kérdőívet egy hét alatt több mint 4500-an töltötték ki, így ma már sokkal többet tudunk a karanténkonyha-forradalom lényegéről. A home office-ban sokan újra belakták a konyhát: a válaszadók 92 százaléka állt be a tűzhely mögé, hogy főzzön magának, és csak 15 százalék rendelt házhoz készételt. Megugrott a házilag készült főtt ételek fogyasztása, a kérdőív kitöltőinek több mint fele evett többet ebből az ételtípusból a karantén idején. A korlátozások kihirdetése után felhalmozott liszt és élesztő sem veszett kárba, mivel az otthon maradók közül minden ötödik ember maga sütötte kenyerét. A válaszadók közel harmada jobban odafigyelt a korlátozások alatt a tápláló étrendre, 27 százalék több gyümölcsöt, 21 százalék több zöldséget evett ebben az időszakban. A rendszertelen, útközbeni, gyors étkezéseket felváltották a közös családi reggelik, ebédek és vacsorák. Hiába a lelkes sütés-főzés, a legtöbben a home office időszakban is ugyanannyi, vagy csak valamivel több időt szántak az ételkészítésre naponta, mint a vírust megelőzően, jellemzően körülbelül egy órát töltöttek a konyhában naponta. A többség a menüt is csak nagyjából tervezte meg előre, a tesztet kitöltők harmada pedig inkább abból készített valamit, amit otthon talált. Ebben a hektikus időszakban nem meglepő, hogy a gyorsan, valami finomat kategória győztese a szendvics lett. A válaszadók harmada minden nap készített magának valamilyen szendvicset reggelire (58 százalék) vagy vacsorára (39 százalék). Bár az eredmények szerint a szendvics a gyors elkészíthetőség mellett a jól variálhatóságnak köszönheti népszerűségét, azért egyértelműen a szalámis, sok sajtos verzió a nyerő. A tartós szendvicsek helyett azonban felértékelődött az egészséges vonal szerepe: a kitöltők fele szerint a szendvicsből a zöldség sem maradhat ki. A margarint a legtöbben a gyors, könnyen kenhető állag, az íz és a növényi eredet miatt fogyasztják előszeretettel.

FRANCIAORSZÁG: HELYI ÉS FUNKCIONÁLIS, A JÁRVÁNYHELYZET HÍVÓSZAVAI
(magyarmezogazdasag.hu/NAK, május 27.)

A COVID-19 világjárvány fokozta a helyi termékek iránti keresletet Franciaországban, és pozitív hatást gyakorolhat a funkcionális élelmiszerek piacára – derül ki a Mintel piackutató tanulmányából. A piackutató cég által készített felmérés rámutat, hogy a házi karanténok ideje alatt a francia emberek 27 százaléka vásárolt több helyi terméket. Tekintettel arra, hogy a járványhelyzet előtt 39 százalékuk nagy jelentőséget tulajdonított a helyi gazdák támogatásának, és 40 százalékuk ökológiai termékeket vásárolt a lokális mezőgazdaság segítése érdekében, ez további kedvező fejlődés. Mindemellett a franciák egyharmada előszeretettel fogyaszt olyan funkcionális élelmiszereket és italokat, amelyek kedvező hatást gyakorolnak az immunrendszerre. Különösen népszerűek ezek a termékek a 45–54 éves korosztály körében. Mindezt annak ellenére, hogy a piackutató új termékeket tartalmazó adatbázisa alapján az elmúlt két évben Franciaországban megjelent termékek kevesebb, mint egy százaléka tartalmazott az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (European Food Safety Authority, EFSA) által elfogadott immunrendszer erősítésre utaló állítást.

ÉLELMISZERIPAR ÁLTALÁBAN

TÉNYEK ÉS TÉVHITEK: MOST AKKOR KÁROS VAGY HASZNOS A PÁLMAOLAJ?
(agrarszektor.hu, május 23.)

Miközben a pálmaolaj rengeteg élelmiszerben, kozmetikumban megtalálható, az elmúlt időszakban számos tévhit és ezekből fakadó ellenérzés merült fel ezzel az összetevővel kapcsolatban. Tényleg érdemesebb lenne más növényi olajokkal kiváltani, vagy esetleg bojkottálni ezeket a termékeket? Íme a pálmaolajjal kapcsolatos legnépszerűbb félreértések és a megoldások. A Természetvédelmi Világalap (WWF) is elismeri, hogy az olajpálma rendkívül hatékony haszonnövény: a világ növényolaj-szükségletének több mint egyharmadát biztosítja, miközben a termőföldek mindössze egytizedét foglalja el. Egy hektár termőterületen 3,3 tonna pálmaolaj termelhető meg, míg például a szója hozama mindössze 0,4 tonna, a kókuszé, a napraforgóé vagy a repcéé pedig csupán 0,7 tonna olaj/hektár. Ha tehát a világ növényolaj-igényét pálmaolaj nélkül kellene fedezni, a jelenlegihez képest akár tízszer nagyobb termőterületre volna szükség. A termelő országok gazdaságában fontos szerepet játszik a pálmaolaj, sok millió kistermelő megélhetését biztosítják az ültetvények. Mindemellett az is tény, hogy az új olajpálma-ültetvények létesítése jelentős és elfogadhatatlan természetpusztítással jár. Mindezt figyelembe véve nem a teljes bojkott a megoldás, hanem az, ha olyan gyártó termékeit választjuk, amely tanúsítottan felelős és fenntartható, azaz erdőirtásmentes forrásból szerzi be a pálmaolajat. Az Európába behozott pálmaolaj 83 százaléka tanúsított forrásból származott 2018-ban. Nem mindegy, hogy pálmaolajról vagy pálmamag-olajról beszélünk. Tény, hogy más növényi olajokhoz képest a pálmaolaj telítettzsír-tartalma magasabb, azonban mintegy fele egyszeresen és többszörösen telített zsírokból áll, amelyek fogyasztása kifejezetten ajánlott. Fontos továbbá megkülönböztetni a pálmaolajat a mintegy 80 százalékos telítettzsír-tartalmú pálmamag olajtól: míg az előbbit főként az élelmiszeriparban használják, az utóbbit alapvetően a szappan-, kozmetikum- és mosószergyártásban hasznosítják. Lényeges figyelembe venni a pálmaolaj megítélésekor, hogy – a kókuszzsír mellett – ez biztosítja számos élelmiszer elvárt állagát, így például a margarinok kenhetőségét is, így nincs szükség arra, hogy a valóban egészségtelen transzzsírokat tartalmazó, részben hidrogénezett, azaz keményített növényi olajokat használjanak a gyártók.

ÉLELMISZER-KERESKEDELEM

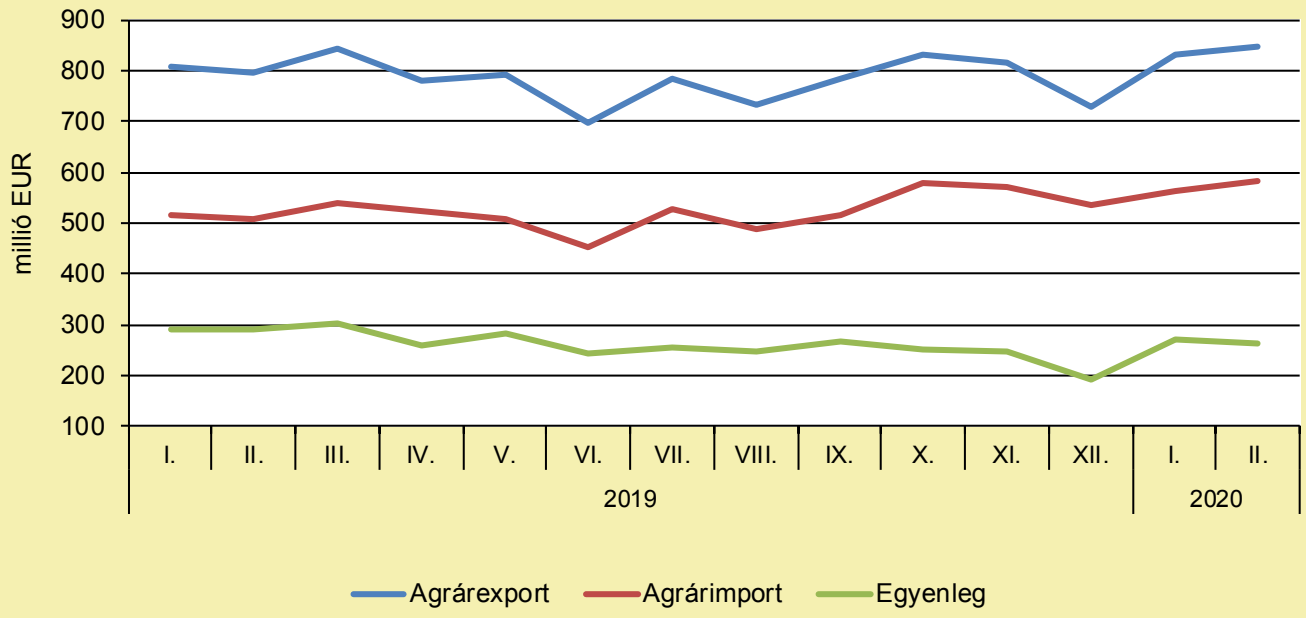
LENDÜLETBEN VANNAK A BIOÉLELMISZEREK
(agroforum.hu, május 20.)

A járvány ideje alatt a kiskereskedők világszerte jelentős növekedést tapasztaltak a bioélelmiszerek eladásában. Az Ecovia Intelligence piackutató előrejelzése alapján ez a tendencia az elkövetkezendő években is folytatódni fog. A koronavírus felhívja a fogyasztók figyelmét a táplálkozás és az egészség kapcsolatára. Így az immunrendszer erősítése érdekében egyre több fogyasztó fordul az egészséget támogató, bioélelmiszerek felé. A legjelentősebb növekedést az online kereskedelem mutatja. A kereslet rohamos növekedése azonban kínálati problémákat vet fel. Az ellátási láncok zavara az ágazatban is érzékelhető. Az előrejelzés szerint a bio- és a fenntartható élelmiszerek iránti kereslet a vírushelyzet csillapodásával is aktív marad.

ÉLELMISZER-KÜLKERESKEDELEM
(KSH adatok alapján NAIK AKI szerkesztés, május)

A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek exportértéke 4,8 százalékkal, importértéke 11,9 százalékkal nőtt, az egyenleg pedig 7,8 százalékkal csökkent 2020 első két hónapjában az előző év hasonló időszakához képest. A mezőgazdasági és élelmiszeripari termékek kivitelének értéke 1,68 milliárd eurót, behozatalának értéke 1,145 milliárd eurót tett ki, az agrár-külkereskedelem aktívuma 535 millió euró volt 2020 első két hónapjában.

Az agrár-külkereskedelem havonkénti alakulása

Megjegyzés: A témában a következő friss adatokat a NAK 24. heti Piaci és Árinformációk kiadványában találja.
Forrás: KSH adatok alapján NAIK AKI szerkesztés

Felelős kiadó:

NEMZETI
AGRÁRGAZDASÁGI
KAMARA

Nemzeti Agrárgazdasági Kamara
H-1115 Budapest, Bartók Béla út 105–113.
Telefon: +36 80 900 365 (zöld szám)
www.nak.hu
piac@nak.hu

A kiadványt összeállítja és szerkeszti:

NAIK Agrárgazdasági Kutatóintézet
H-1093 Budapest, Zsil utca 3–5.
Telefon: (+36 1) 217-1011
www.aki.naik.hu
aki@aki.naik.hu